

॥ सा विद्या या विमुक्तये ॥

स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड

‘ज्ञानतीर्थ’, विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६ (महाराष्ट्र राज्य) भारत

SWAMI RAMANAND TEERTH MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED

‘Dnyanteerth’, Vishnupuri, Nanded - 431 606 (Maharashtra State) INDIA

Established on 17th September, 1994, Recognized By the UGC U/s 2(f) and 12(B), NAAC Re-accredited with 'B++' grade

Fax : (02462) 215572

Academic-1 (BOS) Section

website: srtmun.ac.in

Phone: (02462)215542

E-mail: bos@srtmun.ac.in

आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील
एम. ए. प्रथम वर्षा चा अभ्यासक्रम
शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू
करणेबाबत.

प रि प त्र क

संदर्भ:-जा. क्र. शैक्षणिक -१/एनइपी/२०२०/आ.वि.प.अ./२०२३-२४/१४०, दि. १२/०७/२०२३.

या परिपत्रकान्वये सर्व संबंधितांना कळविण्यात येते की, दिनांक १६ जून २०२३ रोजी संपन्न झालेल्या मा. विद्यापरिषदेच्या बैठकीतील ऐनवेळचा विषय क्र.०८/५६-२०२३, अन्वये मान्यता दिल्यानुसार आंतरविद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखेतील राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार पदव्युत्तर अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ पासून लागू करण्यात आला होता. तथापि, मा. अध्यक्ष, ललित व प्रयोगजिवीकला तदर्थ अभ्यासमंडळ यांच्या विनंती नुसार व मा. प्र. अधिष्ठाता, आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा यांच्या मान्यतेने किरकोळ दुरुस्ती करून खालील अभ्यासक्रम लागू करण्यात येत आहे.

1) M. A. Music I year. (Affiliated College – Revised.)

सदरील परिपत्रक व अभ्यासक्रम विद्यापीठाच्या www.srtmun.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध आहेत. तरी सदरील परिपत्रक सर्व संबंधितांच्या निदर्शनास आणावे ही, विनंती.

‘ज्ञानतीर्थ’ परिसर,

विष्णुपुरी, नांदेड - ४३१ ६०६.

जा.क्र.:शै-१/एनइपी/आविशाखापदवी/२०२४-२५/१७१

दिनांक २४.०७.२०२४

डॉ. सरिता लोसरवार

सहा.कुलसचिव

शैक्षणिक (१-अभ्यासमंडळ)

विभाग

प्रत : १) मा. अधिष्ठाता, आंतर विद्याशाखीय अभ्यास विद्याशाखा, प्रस्तुत विद्यापीठ.

२) मा. संचालक, परीक्षा व मुल्यमापन मंडळ, प्रस्तुत विद्यापीठ.

३) मा. प्राचार्य, सर्व संबंधित संलग्नित महाविद्यालये, प्रस्तुत विद्यापीठ.

४) मा. संचालक, सर्व संबंधित संकुले व उपपरिसर, प्रस्तुत विद्यापीठ.

५) मा. प्राचार्य, न्यु मॉडेल डिग्री कॉलेज हिंगोली, प्रस्तुत विद्यापीठ.

६) सिस्टीम एक्सपर्ट, शैक्षणिक विभाग, प्रस्तुत विद्यापीठ. याना देवून कळविण्यात येते की, सदर परिपत्रक संकेतस्थळावर प्रसिध्द करण्यात यावे.

**SWAMI RAMANAND TEERTH
MARATHWADA UNIVERSITY, NANDED - 431 606**

**TWO YEAR MASTERS PROGRAMME IN
INTER DICIPINARY STUDENT**

Subject: MUSIC

**Under the Faculty of
*Inter Disciplinary***

**SYLLABUS FOR AFFILIATED COLLEGE OF SWAMI
RAMANAND TEERTH MARATHAWADA UNIVERSITY,
NANDED**

**Effective from Academic year 2023 – 2024
(As per NEP-2020)**

From the Desk of the Dean, Faculty of Interdisciplinary

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded, enduring to its vision statement “***Enlightened Student: A Source of Immense Power***”, is trying hard consistently to enrich the quality of science education in its jurisdiction by implementing several quality initiatives. Revision and updating curriculum to meet the standard of the courses at national and international level, implementing innovative methods of teaching-learning, improvisation in the examination and evaluation processes are some of the important measures that enabled the University to achieve ***the 3Es, the equity, the efficiency and the excellence*** in higher education of this region. To overcome the difficulty of comparing the performances of the graduating students and also to provide mobility to them to join other institutions the University has adopted the cumulative grade point average (CGPA) system in the year 2014-2015. Further, following the suggestions by the UGC and looking at the better employability, entrepreneurship possibilities and to enhance the latent skills of the stakeholders the University has adopted the Choice Based Credit System (CBCS) in the year 2018-2019 at graduate and post-graduate level. This provided flexibility to the students to choose courses of their own interests. To encourage the students to opt the world-class courses offered on the online platforms like, NPTEL, SWAYM, and other MOOCS platforms the University has implemented the credit transfer policy approved by its Academic Council and also has made a provision of reimbursing registration fees of the successful students completing such courses.

SRTM University has been producing a good number of high calibre graduates; however, it is necessary to ensure that our aspiring students are able to pursue the right education. Like the engineering students, the youngsters pursuing science education need to be equipped and trained as per the requirements of the R&D institutes and industries. This would become possible only when the students undergo studies with an updated and evolving curriculum to match global scenario.

Higher education is a dynamic process and in the present era the stakeholders need to be educated and trained in view of the self-employment and self-sustaining skills like start-ups. Revision of the curriculum alone is not the measure for bringing reforms in the higher education, but invite several other initiatives. Establishing industry-institute linkages and initiating internship, on job training for the graduates in reputed industries are some of the important steps that the University would like to take in the coming time. As a result, revision of the curriculum was the need of the hour and such an opportunity was provided by the New Education Policy 2020. National Education Policy 2020 (NEP 2020) aims at equipping students with knowledge, skills, values, leadership qualities and initiates them for lifelong

learning. As a result the students will acquire expertise in specialized areas of interest, kindle their intellectual curiosity and scientific temper, and create imaginative individuals.

The curriculum given in this document has been developed following the guidelines of NEP-2020 and is crucial as well as challenging due to the reason that it is a transition from general science based to the discipline-specific-based curriculum. All the recommendations of the *Sukanu Samiti* given in the **NEP Curriculum Framework-2023** have been followed, keeping the disciplinary approach with rigor and depth, appropriate to the comprehension level of learners. All the Board of Studies (BoS) under the Faculty of Science and Technology of this university have put in their tremendous efforts in making this curriculum of international standard. They have taken care of maintaining logical sequencing of the subject matter with proper placement of concepts with their linkages for better understanding of the students. We take this opportunity to congratulate the Chairman(s) and all the members of various Boards of Studies for their immense contributions in preparing the revised curriculum for the benefits of the stakeholders in line with the guidelines of the **Government of Maharashtra regarding NEP-2020**. We also acknowledge the suggestions and contributions of the academic and industry experts of various disciplines.

We are sure that the adoption of the revised curriculum will be advantageous for the students to enhance their skills and employability. Introduction of the mandatory ***On Job Training, Internship program*** for science background students is praise worthy and certainly help the students to imbibe first-hand work experience, team work management. These initiatives will also help the students to inculcate the workmanship spirit and explore the possibilities of setting up of their own enterprises.

Prof.Dr.Chandrakant Baviskar

Dean, Faculty of Interdisciplinary Studies,

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

PREAMBLE

I, as Chairman, Board of Studies in Performing arts SRTM University Nanded, happy to state here that, Program Educational Objectives were finalized in a meeting where more than members from different Institutes were attended, who were either Heads or their representatives of Music Department. The Program Educational Objectives finalized for undergraduate program in Music are listed below;

OBJECTIVES OF THE M.A. MUSIC PROGRAMME:

This is a Master's degree course in Hindustani Classical vocal music with emphasis on teaching a nuanced interpretation of different ragas. The training imparted during this period is focused on developing the student's ability to critically analyze the different notions of performance practice. The student is imparted training at an advanced level with Focus on the performative element as well as scholarly knowledge of Hindustani classical vocal music

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSO) OF M. A. MUSIC:

The student attains a degree of maturity and rigour in the understanding of raga structure, presentation of the bandish, improvisational techniques and the application of all these aspects in performance practice. This course enables the student to develop a criticality in musicology in tandem with practical knowledge. After the completion of the M. A.Music course, a student may find employment opportunities in schools, colleges, universities as a music teacher, and independent practitioners of classical music, performers in Radio and television media and music researchers

Dr. Shivdas V. Shinde

Chairman,

Board of Studies of the Music

Swami Ramanand Teerth Marathwada

University, Nanded

***Details of the Board of Studies Members in the subject Music under
The faculty of Inter Disciplinary of
S.R.T.M. University, Nanded***

Sr No	Name of the Member	Designation	Address	Contact No.
1.	Dr. Shivdas V. Shinde	Chairman	Yeshwant Mahavidyalaya, Nanded	9822986003
2	Dr.Krushna Anawale	Member	Shri.Havgiswami Mahavidyalaya Udgir	9665132708
3	Dr.Sanjay Sudhakar Rao Patil	Member	Kaku College of Art's, Science, Commerce Beed Dept.of Dramatics	
4	Dr.Sampada Kulkarni	Member	S. R. T. M. Mahavidyalaya Ambajogai	9422722453
5	Dr. Ravindra R.Ingale	Member	Lat.S.Kamaltai Jamkar M. M. Parbhani	9921235665
6	Dr. Ram Borgaonkar	Invt. Member	Saraswati Sangeet Kala Mahavidyalaya, Latur	9890033449
7	Mr. Amol Baburao Jadhav	Invt. Member	Saraswati Sangeet Kala Mahavidyalaya, Latur	9404756119

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Inter Disciplinary
Credit Framework for Two Year PG Program

Subject: Music

Year - Level 1	Sem. 2	Major Subject		RM 5	OJT / FP 6	Research Project 7	Practicals 8	Cred its 9	Total Cred its 10
		(DSC) 3	(DSE) 4						
1	1	IDMUSC401A (4 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत-गायन -1 -लेखी Indian Classical Music- Vocal -1 (TH) IDMUSC402A (4 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास .गाय -2 लेखी HistoryOf Indian Classical Music -Vocal-2 TH IDMUSC403A (4 Cr) उपयोजित संगीत - गायन - 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	IDMUSEP401A (3 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR) IDMUSE402A (1 Cr) भारतीय सुगम संगीत - गायन - लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)	IDMUSRM 401 (3 Cr) संशोधन पद्धती - गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Research Methodology – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	--		IDMUSP401A (1Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन — 1 IDMUSP402A (1Cr) भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR) IDMUSP403A (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3	22	44
	2	IDMUSC451A (4 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत-गायन -1 -लेखी Indian Classical Music- Vocal -1 (TH) IDMUSC452A (4 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास .गाय -2 लेखी HistoryOf Indian Classical Music -Vocal-2 TH IDMUSC453A (4 Cr) उपयोजित संगीत - गायन - 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	IDMUSEP451A (3 Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR) IDMUSE452A (1 Cr) भारतीय सुगम संगीत - गायन - लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)	---	IDMUSFW451(3 Cr) क्षेत्र कार्य - गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	--	IDMUSP451A (1Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन — 1 IDMUSP452A (1Cr) भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR) IDMUSP453A (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3	22	
Exit option: Exit Option with PG Diploma (after 2024-25)									
2	3	IDMUSC501 (4 Cr) IDMUSC502 (4 Cr) IDMUSC503 (4 Cr)	IDMUSE501 (3+1 Cr) (From same Department / School) IDMUSEP501 (1 Cr)	--		Research Project IDDSCR551 (4Cr)	SMUSP501 (1 Cr) SMUSP502 (1 Cr)	22	44
	4	IDMUSC551 (4 Cr) IDMUSC552 (4 Cr)	IDMUSE551 (3+1 Cr) IDMUSEP551 (1 Cr) (From same Department / School)	SVECP 551 Publication Ethics (2 Cr)		Research Project SDSCR552 (6 Cr)	IDMUSP551 (1Cr) IDMUSP552 (1Cr)	22	
Total Credits		44	16	05	03	10	10	88	

M. A. First Year Semester I (Level 6.0)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs/ week)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Major	IDMUSC401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन - 1 - लेखी Indian Classical Music - Vocal - 1 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC401 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज - 1 - लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)					
	IDMUSC401 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य - 1- लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)					
	IDMUSC402 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन - 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC402 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास.तबला/पखवाज-2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)					
	IDMUSC402 C	भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास - 2, लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya - 2 (TH)					
	IDMUSC403 A	उपयोजित संगीत - गायन - 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC403 B	उपयोजित संगीत - तबला/पखवाज - 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)					
	IDMUSC403 C	उपयोजित संगीत - कथकनृत्य - 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)					
Elective (DSE)	IDMUSEP401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)	--	03	03	--	03
	IDMUSEP401 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत - तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)					
	IDMUSEP401 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत - कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)					
	IDMUSE402 A	भारतीय सुगम संगीत - गायन - लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)	01	--	01	01	
	IDMUSE402 B	भारतीय सुगम संगीत साथसंगत - तबला/पखवाज लेखी Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)					
	IDMUSE402 C	भारतीय सुगम नृत्यप्रकार - कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (TH)					
Research Methodolo	IDMUSRM401	संशोधन पद्धती - गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Research Methodology – Vocal / Tabla, Pakhawaj /	03	--	03	03	

gy		Kathak Nritya					
DSC Practical	IDMUSP401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र - गायन - 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Vocal - 1 (PR) OR					
	IDMUSP401 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र - तबला/पखवाज - 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj - 1 OR	--	01	01	--	01
	IDMUSP401 C	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र - 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1					
	IDMUSP402 A	भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR) OR					
	IDMUSP402 B	भारतीय सुगम संगीत साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र - 2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj(PR) - 2 OR	--	01	01	--	01
	IDMUSP402 C	भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र - 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (PR)					
	IDMUSP403 A	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3 OR					
	IDMUSP403 B	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : तबला/पखवाज - 3 Practical Part Of Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (PR) - 3 OR	--	01	01	--	01
	IDMUSP403 C	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य - 3 Practical Part Of Deployed Music - Kathak Nritya (PR) - 3					
Total Credits			16	06	22	16	06

M. A. First Year Semester I (Level 6.0)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Assessment (ESA)]

Since we have considered a paper of 02 credits, 50 marks, need to be modified depending on credits of individual paper)

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total Col (6+7) / Col (8+9) (10)
			Continuous Assessment (CA)			ESA			
			Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)	Total (7)	CA (8)	ESA (9)	
Major	IDMUSC401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन - 1 - लेखी Indian Classical Music - Vocal - 1 (TH)							
	IDMUSC401 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत - तबला पखवाज - 1 लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC401 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत - कथकनृत्य - 1 लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya-1 (TH)							
	IDMUSC402 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)			20				100
	IDMUSC402 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास.तबला/पखवाज.2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)	20	20		80	20	80	
	IDMUSC402 C	भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास - 2 लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)							
	IDMUSC403 A	उपयोजित संगीत - गायन - 3 Deployed Music - Vocal - 3 (TH)			20				100
	IDMUSC403 B	उपयोजित संगीत - तबला/पखवाज - 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)	20	20		80	20	80	
	IDMUSC403 C	उपयोजित संगीत - कथकनृत्य - 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)							
Elective (DSE)	IDMUSEP401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)							
	IDMUSEP401 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत - तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)	15	15	15	60	15	60	75
	IDMUSEP401 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत - कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)							
	IDMUSE402 A	भारतीय सुगम संगीत - गायन - लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)							
	IDMUSE402 B	भारतीय सुगम संगीत साथसंगत - तबला/पखवाज - लेखी Indian Light Music Accompaniment - Tabla/Pakhawaj (TH)	05	05	05	20	05	20	25
	IDMUSE402 C	भारतीय सुगम नृत्यप्रकार - कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (TH)							

Research Methodology	IDMUSRM401	संशोधन पद्धती - गायन/ तबला-पखवाज/कथकनृत्य Research Methodology - Vocal / Tabla,Pakhawaj / Kathak Nritya	15	15	15	60	15	60	75
DSE Practical	IDMUSP401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन - 1 Practical Part Of Indian Classical Music-Vocal -1 (PR)							
	IDMUSP401 B	OR भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj - 1 PR					05	20	25
	IDMUSP401 C	OR भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र - 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 PR							
	IDMUSP402 A	भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन - 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR)							
	IDMUSP402 B	OR भारतीय सुगम संगीत साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र - 2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj - 2 (PR)					05	20	25
	IDMUSP402 C	OR भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र - 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)							
	IDMUSP403 A	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन - 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3							
	IDMUSP403 B	OR उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र:तबला/पखवाज - 3 Practical Part Of Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (PR) - 3					05	20	25
	IDMUSP403 C	OR उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य - 3 Practical Part Of Deployed Music-Kathak Nritya (PR)-3							

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs/ week)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Major	IDMUSC451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC451 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)					
	IDMUSC451 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)					
	IDMUSC452 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC452 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास. तबला/पखवाज.2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)					
	IDMUSC452 C	भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास . 2, लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)					
	IDMUSC453 A	उपयोजित संगीत . गायन . 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC453 B	उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज . 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)					
	IDMUSC453 C	उपयोजित संगीत . कथकनृत्य . 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)					
Elective (DSE)	IDMUSEP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)		03	03	03	6
	IDMUSEP451 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)					
	IDMUSEP451 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)					

	IDMUSE452 A भारतीय सुगम संगीत . गायन . लेखी Indian Light Music - Vocal (TH) IDMUSE452 B भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज लेखी Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH) IDMUSE452 C भारतीय सुगम नृत्यप्रकार . कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (TH)	01	--	01	01	
Field Work	IDMUSFW451 क्षेत्र कार्य – गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	--	03	03	--	03
DSC Practical	IDMUSP451 A भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन . 1 Practical Part Of Indian Classical Music-Vocal -1 (PR) IDMUSP451 B भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj – 1 PR IDMUSP451 C भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र. 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 PR	--	01	01	--	02
	IDMUSP452 A भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR) IDMUSP452 B भारतीय सुगम संगीत साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र,2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj(PR)- 2 IDMUSP452 C भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र . 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)	--	01	01	--	02
	IDMUSP453 A उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3 IDMUSP453 B उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज . 3 Practical Part Of Deployed Music- Tabla/Pakhawaj (PR)-3 IDMUSP453 C उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य . 3 Practical Part Of Deployed Music- Kathak Nritya (PR)-3	--	01	01	--	02
	Total Credits					
		16	06	22	16	12

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Assessment
(ESA)]

(For illustration we have considered a paper of 02 credits, 50 marks, need to be modified depending on credits of individual paper)

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total Col (6+7) / Col (8+9) (10)
			Continuous Assessment (CA)			ESA	CA (8)	ESA (9)	
			Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)	Total (7)			
Major	IDMUSC451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)							
	IDMUSC451 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC451 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)							
	IDMUSC452 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)							
	IDMUSC452 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास.तबला/पखवाज.2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC452 C	भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास . 2, लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)							
	IDMUSC453 A	उपयोजित संगीत . गायन . 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)							
	IDMUSC453 B	उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज . 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC453 C	उपयोजित संगीत . कथकनृत्य . 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)							
Elective (DSE)	IDMUSE451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)							
	IDMUSE451 B	भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)	15	15	15	60	15	60	75
	IDMUSE451 C	भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)							
	IDMUSE452 A	भारतीय सुगम संगीत . गायन . लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)							
	IDMUSE452 B	भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज लेखी Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)	05	05	05	20	05	20	25

	IDMUSE452 C	OR भारतीय सुगम नृत्यप्रकार . कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (TH)							
Field Work	IDMUSFW451	क्षेत्र कार्य – गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	15	15	15	--	15	60	75
DSE Practical	IDMUSP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन . 1 Practical Part Of Indian Classical Music–Vocal -1 (PR)							
	IDMUSP451 B	OR भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj – 1 PR					05	20	25
	IDMUSP451 C	OR भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र . 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 PR							
	IDMUSP452 A	भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR)							
	IDMUSP452 B	OR भारतीय सुगम संगीत साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र, 2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj(PR)- 2					05	20	25
	IDMUSP452 C	OR भारतीय शास्त्रीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र . 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)							
	IDMUSP453 A	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3							
	IDMUSP453 B	OR उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : तबला/पखवाज . 3 Practical Part Of Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (PR) - 3					05	20	25
	IDMUSP453 C	OR उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य . 3 Practical Part Of Deployed Music-Kathak Nritya (PR)-3							

M. A. FIRST YEAR MUSIC
CURRICULUM
Semester-I

Course Structure:

IDMUSC401: A

IDMUSC401: B

IDMUSC401: C

Teaching Scheme

Course Code	Course Name(Paper Title)	Teaching Scheme (Hrs.)		Credits Assigned		
		Theory	Practical	Theory	Practical	Total
IDMUSC401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	04	--	04	--	04
IDMUSC401 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)					
IDMUSC401 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)					

Examination Scheme

Course Code (2)	CourseName (3)	Theory				Practical		Total [Col (6+7) / Col (8+9)] (10)
		CA						
		TestI (4)	Test II (5)	Avg (T1+T2) /2 (6)	ESA (7)	CA (8)	ESA (9)	
IDMUSC401 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
IDMUSC401 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)							
IDMUSC401 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथ्कनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)							

Objectives:

This is a Master's degree course in Hindustani Classical vocal music with emphasis on teaching a nuanced interpretation of different ragas. The training imparted during this period is focused on developing the student's ability to critically analyze the different notions of performance practice. The student is imparted training at an advanced level with focus on the performative element as well as scholarly knowledge of Hindustani classical vocal music.

Learning outcomes:

The student attains a degree of maturity and rigour in the understanding of raga structure, Presentation of the bandish, improvisational techniques and the application of all these aspects in performance practice. This course enables the student to develop a criticality in musicology in tandem with practical knowledge. After the completion of the MA.Music course, a student may find employment opportunities in schools, colleges, universities as a music teacher, and independent practitioners of classical music, performers in Radio and television media and music researchers.

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas
- To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana

IDMUSC401 A:
भारतीय शास्त्रीय संगीत - गायन - 1, लेखी
Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी	
	1.1	अभ्यासक्रमातील बडेख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहिती व त्यातील बंदिश स्वरलीपीबद्ध करण्याचा सराव	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील छोटयाख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहिती व त्यातील बंदिश स्वरलीपीबद्ध करण्याचा सराव	
	1.3	अभ्यासक्रमातील सर्व रागांचा तुलनात्मक अभ्यास	
2.0		लेखी	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील रागांच्या बंदिशीला निगडीत असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व ताल हातावर देता येणे आवश्यक आहे.	15
	2.2	आपल्या अभ्यासक्रमातील तालांची एकपट, दुप्पट, तिप्पट या पटिसह, 2 मे 3, 3 मे 2, 4 मे 5, 5 मे 4 लयकारी करतायेणे आवश्यक आहे.	
	2.3	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या स्वरलीपीचा संपूर्ण अभ्यास	
	2.4	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या स्वरलीपीमध्ये ताल व बंदिश लिहण्याचा अभ्यास	
3.0		लेखी	
	3.1	श्रुतिस्वर विभाजन	15
	3.2	ग्राम, विस्तृत अभ्यास	
	3.3	मुर्च्छना विस्तृत अभ्यास	
	3.4	प्राचीन व आधुनिक राग लक्षणे	
4.0		लेखी	
	4.1	संगीत आणि रस	15
	4.2	संगीताचे बदलते स्वरूप	
	4.3	संगीत चिकीत्सा पद्धती	
	4.4	संगीत कलेच्या माध्यमातून उपलब्ध होणा-या व्यावसायाच्या संधी	
Total			60

IDMUSC402 A:
भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी
History of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the Multifaceted personality of the raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and Elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol Alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSC402 A :
भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी
History of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय संगीताचा इतिहास	15
	1.1	रामायणकालीन संगीत,	
	1.2	महाभारतकालीन संगीत,	
	1.3	बौद्ध व जैन कालीन संगीत, मध्ययुगीन संगीत	
	1.4	स्वातंत्र्यपूर्व कालीन व स्वातंत्र्योत्तर कालीन संगीत	
2.0		भारतीय संगीताचा इतिहास	15
	2.1	खंडमेरू नष्टोद्धिष्ट व स्वरप्रस्तार	
	2.2	हार्मनी मेलोडी . संगीत रचना तत्वे	
	2.3	थाट आणि राग यातील तुलना	
	2.4	जनकराग, जन्यराग, आश्रयराग, समप्रकृतिकराग, परमेल प्रवेशक राग	
3.0		अभ्यासक्रमातील रागामध्ये खालील गीतप्रकारांचे संपूर्ण माहितीसह प्रात्यक्षिक सादरीकरण करता यावे	15
	3.1	तराणा	
	3.2	धमार,	
	3.3	धृपद,	
	3.4	दुमरी	
4.0		तालज्ञान	15
	4.1	विलंबित . एकताल, त्रिताल, झुमरा, तिलवाडा	
	4.2	छोटी सवारी, बडी सवारी	
	4.3	धमार	
	4.4	सुलताल	
Total			60

IDMUSC403 A :
उपयोजित संगीत . गायन . 3
Deployed Music – Vocal - 3 (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music

Course objectives:

1. To teach what is applied music and its significance
2. Teaching how music is used in everyday life

Course outcomes:

1. It helps to understand the place of music and its involvement in life.
2. It will help to understand the employment opportunities in the music sector

IDMUSC403 A :
उपयोजित संगीत . गायन . 3
Deployed Music – Vocal - 3 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत	15
	1.1	संकल्पना	
	1.2	व्याप्ती	
	1.3	आवश्यकता	
	1.4	विस्तार	
2.0		समूह संगीत	15
	2.1	वृंदगान	
	2.2	प्राचीन आधुनिक वृंदगान	
	2.3	वृंदवादन	
	2.4	प्राचीन आधुनिक वृंदवादन	
3.0		कृती उपयोगी संगीत	15
	3.1	जाहिरातीतील संगीत	
	3.2	टेलीविजन – टिक्की	
	3.3	चित्रपट	
4.0		पार्श्वसंगीत	15
	4.1	पार्श्व संगीत म्हणजे काय	
	4.2	नाटय संगीत	
	4.3	चित्रपट संगीत	
Total			60

IDMUSEP401 A :
भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR
Indian Classical Music - Vocal (PR)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSEP401 A :
भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR
Indian Classical Music - Vocal (PR)

Credits: 03

(Marks: 75)

Periods: 90

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन बडे ख्याल संपूर्ण राग विस्तार आलाप ताना बहलावे बोलालाप बोलताना आदींसह तयार करणे आवश्यक आहे	
1.1	राग बागेश्री	15
1.2	राग भैरव	15
1.3	राग पुरिया धनश्री	15
2	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी खालील रागामध्ये त्याचा छोटा ख्याल राग विस्तार आलाप व तानांचे विविध प्रकारांसह रागाचा विस्तार तयार करणे आवश्यक आहे	
2.1	राग मदमाद सारंग	10
2.2	राग धनाश्री	10
2.3	राग अहिर भैरव	10
3	वरील रागांवर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या रागामध्ये खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	15
3.1	ध्रुपद – एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
3.2	धमार - एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
	Total	90

IDMUSE402 A :
भारतीय सुगम संगीत - गायन . लेखी
Indian Light Music - Vocal (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal.
2. Should know basic history of Indian Light music.

Course objectives:

1. To teach history of music of vaidik period, ancient period.
2. To teach gayaki of Jaati and prabandh

Course outcomes:

1. Ability to know how the music of vaidik period, ramayan- mahabharat Time was.
2. Ability to know that types of instruments and forms of Light music were Used at that time.
3. It will study the similarities between the music of that time and the music of today

IDMUSE402 A :
भारतीय सुगम संगीत - गायन . लेखी
Indian Light Music - Vocal (TH)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 15

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय सुगम संगीत	6
	1.1	संगीताचा संक्षिप्त इतिहास	
	1.2	शास्त्रीय संगीत सुगम संगीत तुलनात्मक अभ्यास	
	1.3	भारतीय शास्त्रीय संगीतातील गीतप्रकार	
	1.4	भारतीय उपशास्त्रीय संगीतातील गीतप्रकार	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	3
	2.1	भारतरत्न लता मंगेशकर	
	2.2	श्री सुधीर फडके	
	2.3	भारतरत्न पं. भिमसेन जोशी	
3.0		व्याख्या	3
	3.1	संगीत,स्वर,सप्तक राग गीत व गीतांचे प्रकार	
	3.2	ताल मात्रा,विभाग,टाळी,काल	
	3.3	अलंकार शुद्ध स्वरांचे वेगवेगळे दहा अलंकार गाता येणे आवश्यक आहे	
4.0		तालज्ञान	3
	4.1	ताल त्रिताल	
	4.2	ताल दादरा	
	4.3	ताल रूपक	
Total			15

IDMUSRM401:

संशोधन पद्धती . गायन / तबला, पखवाज/कथकनृत्य

IDMUSRM401: Research Methodology – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya**Course pre-requisite:**

1. The students who passed M.A. with Music as one of the optional subjects with 24 Credits are eligible to take admission for PG course in Music

Course objectives:

1. To learn and practice the literature survey aspects of projects and prepare the scope and goals for the proposed project.
2. To learn, practice and improve the research presentation skills and with latest tools

Course outcomes:

1. Develop the ability to apply the methods while working on a research project work
2. Develop a appropriate framework for research studies

IDMUSRM401:

संशोधन पद्धती . गायन / तबला, पखवाज/कथकनृत्य

Research Methodology – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya**Credits: 03****(Marks: 75)****Periods: 45**

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		शास्त्र आणि संशोधन	15
	1.1	शास्त्र अर्थ, स्वरूप, व्याख्या, शोध व्याख्या,	
	1.2	संशोधनाचा अर्थ, स्वरूप व पद्धती,	
	1.3	संशोधनाचे प्रकार, ऐतिहासिक, वर्णनात्मक, सर्वेक्षणात्मक, तथा प्रयोगात्मक शोध	
	1.4	प्राथमिक अथवा आधारभूत शोध, धारणात्मक शोध, तुलनात्मक शोध	
2.0		तथ्य आणि संकलन प्राथमिक आणि दुय्यम स्रोत	15
	2.1	तथ्य म्हणजे काय? व्याख्या, तथ्यांची वैशिष्ट्ये, तथ्यांचे प्रकार, प्राथमिक स्रोत व द्वितीय स्रोत प्राथमिक स्रोत व त्याची माध्यमे प्रत्यक्ष निरीक्षण, प्रश्नावली, दूरध्वनीवरून घेतलेली मुलाखत	
	2.2	प्रश्नावली अनुसूची, मुलाखती, अवलोकन, द्वितीय स्रोत, व्यक्तिगत प्रलेखन, कागदपत्रे त्यांचे महत्त्व मर्यादा, सार्वजनिक प्रलेखन, रेकॉर्ड आकडे वर्तमानपत्र इत्यादी	
	2.3	द्वितीय स्रोत व्यक्तिगत प्रलेखन कागदपत्रे त्यांचे महत्त्व मर्यादा	
	2.4	सार्वजनिक प्रलेखन, रेकॉर्ड, आकडे, वर्तमानपत्र इत्यादी	
3.0		शास्त्रीय संगीतातील शोध आवश्यकता – गायन/ तबला,पखवाज/कथकनृत्य	15
	3.1	शास्त्रीय संगीतातील ग्रंथावरील संशोधन	
	3.2	ऐतिहासिक क्षेत्रातील संशोधन	
	3.3	सामाजिक क्षेत्रातील संशोधन	
4.0		संशोधनाची मांडणी	15
	4.1	प्राथमिक विभाग	
	4.2	मुख्य विभाग प्रस्तावना	
	4.3	विषयाचे विश्लेषण व विषय प्रवेश	
Total			60

LABORATORY COURSE WORK / PRACTICAL

Semester-I

IDMUSP401A: Lab 1/ Based on theory Paper IDMUSC401A

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol Bant, bol tana and tana.

IDMUSP401A: Lab 1

भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन – 1

Practical Part of Indian Classical Music – Vocal - 1 (PR)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	विस्तृत अध्ययनासाठी असणारे राग	
1.1.	राग यमन	6
1.2.	राग मिया मल्हार	6
2	संक्षिप्त अध्ययनासाठी असणारे राग	
2.1	राग शामकल्याण	4
2.2	राग सुरमल्हार	4
2.3	राग यमनी बिलावल	4
3	वरील रागावर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या रागामध्ये खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	6
3.1	ठुमरी	
3.2	दादरा	
	Total	30

IDMUSP402A: Lab 2
Based on theory Paper IDMUSC402

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP402A: Lab 2
भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR
Practical Part of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	खालील कलाकारांच्या सर्व सुप्रसिद्ध गीतांची संपूर्ण माहितीसह ती गीत गाता येणे आवश्यक आहे	10
1.2.	भारतरत्न लता मंगेशकर	
1.3.	श्री सुधीर फडके	
2	शुद्ध कोमल तीव्र स्वरांचे वेगवेगळ्या अलंकार गाता येणे आवश्यक आहे	4
3	आपल्या अभ्यासक्रमातील कुठल्याही एका रागामध्ये आपण स्वतः संगीतबद्ध केलेली रचना गाता येणे आवश्यक आहे	6
4	खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	10
4.1	राष्ट्रगीत - वंदे मातरम, जन गण मन	
4.2	स्वागत गीत	
4.3	गझल अथवा भावगीत	
	Total	30

IDMUSP403A: Lab 3
Based on theory Paper IDMUSC403

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP403 A : Lab 3

उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3

Practical Part of Deployed Music - Vocal (PR) - 3

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	पार्श्व संगीतात उपयोगी होणारे वाद्य व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
2.	टीव्हीवरील जाहिराती मध्ये उपयोग होणारे वाद्य व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
3.	नाटक व चित्रपटांमध्ये उपयोगी होणारे वाद्य व त्यांच्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
	Total	30

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded
Faculty of Inter Disciplinary
Credit Framework for Two Year PG Program
Subject: Music OR Paper Tabla/Pakhawaj

Year - Level 1	Sem. 2	Major Subject		RM 5	OJT / FP 6	Research Project 7	Practicals 8	Credits 9	Total Credits 10
		(DSC) 3	(DSE) 4						
1	1	IDMUSC401B (4Cr) TH भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज-1 IDMUSC402 B(4Cr) TH भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास-2 IDMUSC403B (4Cr) TH उपयोजित संगीत: तबला/पखवाज -3	IDMUSEP401B (PR) (3Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज IDMUSE402B (TH) (1Cr) भारतीय सुगम साथसंगत	IDMUSRM 401 Research Methodology (3Cr) Research Methodology	--	--	IDMUSP401B (1Cr) भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र-1 IDMUSP402B (1Cr) भारतीय सुगम साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र (PR) IDMUSP403B (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज -3	22	44
	2	IDMUSC451B (4 Cr) TH भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज -1 IDMUSC452B (4 Cr) TH भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास -2 IDMUSC453B (4 Cr) TH उपयोजित संगीत: तबला/पखवाज -3	IDMUSEP451B (PR) (3Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज IDMUSE452B (TH) (1Cr) भारतीय सुगम साथसंगत	---	IDMUSFW451(3 Cr) क्षेत्र कार्य - गायन/तबला, पखवाज/कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya (FP) (3 Cr)	--	IDMUSP451B (1Cr) भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र -1 IDMUSP452B (1Cr) भारतीय सुगम साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र (PR) IDMUSP453B (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज -3	22	
Exit option: Exit Option with PG Diploma (after 2024-25)									
2	3	IDMUSC501 (4 Cr) IDMUSC502 (4 Cr) IDMUSC503 (4 Cr)	IDMUSE501(PR) (3+1Cr) IDMUSEP501 (1Cr)	--		Research Project IDDCSR551 (4Cr)	SMUSP501 (1 Cr) SMUSP502 (1 Cr)	22	44
	4	IDMUSC551 (4 Cr) IDMUSC552 (4 Cr)	IMUSE551 (3Cr) IMUSEP551 (1Cr)	SVECP 551 Publication Ethics (2 Cr)		Research Project SDSCR552 (6 Cr)	IDMUSP551 (1Cr) IDMUSP552 (1Cr)	22	
Total Credits		44	16	05	03	10	10	88	

Objectives:

This is a Master's degree course in Hindustani Classical vocal music with emphasis on teaching a nuanced interpretation of different ragas. The training imparted during this period is focused on developing the student's ability to critically analyze the different notions of performance practice. The student is imparted training at an advanced level with focus on the performative element as well as scholarly knowledge of Hindustani classical vocal music.

Learning outcomes:

The student attains a degree of maturity and rigour in the understanding of raga structure, Presentation of the bandish, improvisational techniques and the application of all these aspects in performance practice. This course enables the student to develop a criticality in musicology in tandem with practical knowledge. After the completion of the M.A. Music course, a student may find employment opportunities in schools, colleges, universities as a music teacher, and independent practitioners of classical music, performers in Radio and television media and music researchers.

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas
- To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana

IDMUSC401B:**भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी****Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)****Credits: 04****(Marks: 100)****Periods: 60**

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी / सैद्धांतिक	
	1.1	अभ्यासक्रमातील स्वतंत्र वादनासाठी (सोलो वादनासाठी) असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व त्यातील बोलबंदीश ताललिपीबद्ध करण्याचा सराव	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील मध्यलयी मध्ये वाजवल्या जाणाऱ्या तालांची शास्त्रीय माहिती व बोलबंदीश ताललिपीबद्ध करण्याचा सराव	
	1.3	अभ्यासक्रमातील सर्व तालांचा तुलनात्मक अभ्यास	
2.0		लेखी / सैद्धांतिक	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील गीतांच्या बंदीशीला निगडित असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व त्या तालाच्या हातावर टाळ्या देता येणे आवश्यक आहे.	15
	2.2	आपल्या अभ्यासक्रमातील तालांची एकपट, दुप्पट, तिप्पट या पटींसह 2 मे 3, 3 मे 2, 4 मे 5, 5 मे 4 लयकारी करता येणे आवश्यक आहे	
	2.3	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या ताललिपीचा संपूर्ण अभ्यास	
	2.4	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या ताललिपीमध्ये ताल व बंदीश लिहिण्याचा अभ्यास	
3.0		लेखी / सैद्धांतिक	
	3.1	लय व लयकारी	15
	3.2	लयकारीचा विस्तृत अभ्यास	
	3.3	बोल-निकास बाबत विस्तृत अभ्यास	
	3.4	प्राचीन व आधुनिक तालांची माहिती	
4.0		लेखी / सैद्धांतिक	
	4.1	संगीत आणि रस	15
	4.2	संगीताचे बदलते स्वरूप	
	4.3	संगीत चिकित्सा पद्धती	
	4.4	संगीत कलेच्या माध्यमातून उपलब्ध होणाऱ्या व्यवसायाच्या संधी	
Total			60

IDMUSC402B:

भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास तबला/पखवाज 2 लेखी
History of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the Multifaceted personality of the raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and Elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol Alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSC402B:

भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास तबला/पखवाज 2 लेखी
History of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)

Credits: 04**(Marks: 100)****Periods: 60**

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय तालवाद्याचा इतिहास	15
	1.1	पौराणिक तालवाद्य (रामायण)	
	1.2	महाभारत कालीन तालवाद्य	
	1.3	अमीर खुसरो कालीन तालवाद्य	
	1.4	लाला भवानी दिन यांच्या काळातील तालवाद्य	
2.0		भारतीय तालवाद्याचा इतिहास	15
	2.1	कायदा व पेशकार यांचा विस्तार	
	2.2	उठान व चक्रधार यांची रचना	
	2.3	लय व ताल यांच्यातील संबंध	
	2.4	उत्तर हिंदुस्तानी व कर्नाटक तालपद्धतीतील तुलना	
3.0		अभ्यासक्रमातील तालांचे खालील ताल प्रकारांमध्ये माहितीस्तव लिखाण व प्रत्यक्ष सादरीकरण करता यावे	15
	3.1	गत	
	3.2	दुपल्ली	
	3.3	त्रिपल्ली	
	3.4	चौपल्ली	
4.0		तालज्ञान	15
	4.1	विलंबित एकताल, त्रिताल, झुमरा, तिलवाडा	
	4.2	छोटी सवारी, बडी सवारी	
	4.3	धमार	
	4.4	सुलताल	
Total			60

IDMUSC403 B :

उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज – 3 लेखी
Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music

Course objectives:

1. To teach what is applied music and its significance
2. Teaching how music is used in everyday life

Course outcomes:

1. It helps to understand the place of music and its involvement in life.
2. It will help to understand the employment opportunities in the music sector

IDMUSC403 B :

उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज . 3
Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)

Credits: 04**(Marks: 100)****Periods: 60**

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत: तबला/पखवाज	15
	1.1	संकल्पना	
	1.2	व्याप्ती	
	1.3	आवश्यकता	
	1.4	विस्तार	
2.0		समूह संगीत: तबला/पखवाज	15
	2.1	वृंदगान सोबत साथसंगत	
	2.2	प्राचीन आधुनिक वृंदगान सोबत साथसंगत	
	2.3	वृंदवादन :तबला/पखवाज	
	2.4	प्राचीन आधुनिक वृंदवादन तबला/पखवाज	
3.0		कृती उपयोगी संगीत: तबला/पखवाज	15
	3.1	जाहिरातीतील संगीतात तबला/पखवाज	
	3.2	टेलीविजन (टीव्ही): तबला/पखवाज	
	3.3	चित्रपट: तबला/पखवाज	
4.0		पार्श्वसंगीत: तबला/पखवाज	15
	4.1	पार्श्व संगीत म्हणजे काय	
	4.2	नाट्य संगीतात तबला/पखवाज	
	4.3	चित्रपट संगीतात तबला/पखवाज	
Total			60

IDMUSEP401 B :**भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज - PR****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSEP401 B :

भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला/पखवाज PR
Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)

Credits: 03**(Marks: 75)****Periods: 90**

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.0	भारतीय शास्त्रीय तालवादानासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र तबला पखवाज वादनाचे ताल वादन उठान, पेशकार, कायदा, परण, गतपरण, चक्रधार, रेला तिहाईसह वादन करता येणे आवश्यक आहे.	
1.1.	ताल त्रिताल (तीनताल)	15
1.2.	ताल एकताल	15
1.3	ताल झपताल	15
2.0	भारतीय शास्त्रीय तालवादासाठी तालामध्ये तुकडे मुखडे अतीत अनागत रेला कायदा चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे.	
2.1	ताल चौताल	10
2.2	ताल पंचम सवारी	10
2.3	ताल रूपक	10
3.0	अभ्यासक्रमावर आधारित आपल्या आवडीच्या तालामध्ये खालील बोल लिपीबद्ध करावेत.	15
3.1	चौताल - एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
3.2	धमार - एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
	Total	90

IDMUSE402 B :

भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज – लेखी

Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic history of Indian Light music.

Course objectives:

2. To teach history of music of vaidik period, ancient period.
3. To teach gayaki of jaati and prabandh

Course outcomes:

4. Ability to know how the music of vaidik period, ramayan- mahabharat time was.
5. Ability to know that types of instruments and forms of Light music were used at that time.
6. It will study the similarities between the music of that time and the music of today.

IDMUSE402 B :

भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज लेखी

Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)

Credits: 01**(Marks: 25)****Periods: 15**

Module No.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय सुगम साथसंगत	6
	1.1	साथसंगतीचा संक्षिप्त इतिहास	
	1.2	शास्त्रीय तालवादन व सुगम तालावादन यांची तुलना	
	1.3	भारतीय शास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकारास साथ संगत	
	1.4	भारतीय उपशास्त्रीय संगीतातील गीत प्रकारास साथ संगत	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	3
	2.1	उ. अहमदजान थिरकवा	
	2.2	पं. राम सहाय	
	2.3	स्वामी पागलदास	
3.0		व्याख्या	3
	3.1	संगीत, आमद, उठान, रेला, रव, लग्गी-लडी	
	3.2	ताल, मात्रा, विभाग, टाळी, काल	
	3.3	चाटीवर व डग्यावर वाजवल्या जाणाऱ्या बोलांची सविस्तर माहिती	
4.0		तालज्ञान	3
	4.1	ताल त्रिताल	
	4.2	ताल दादरा	
	4.3	ताल रूपक	
Total			15

LABORATORY COURSE WORK / Practical
Semester-I

IDMUSP401 B : Lab 1/ Based on theory Paper IDMUSC401 B

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

2. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP401 B : Lab1

भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 PR

Practical Part of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj – 1 PR

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.0	विस्तृत अध्यायनासाठी असणारे ताल	
1.1	ताल एकताल	6
1.2	ताल झपताल	6
2.0	संक्षिप्त अध्यायनासाठी असणारे ताल	
2.1	ताल सुलताल	4
2.2	ताल आडाचौताल	4
2.3	ताल तेवरा	4
3.0	खालीलपैकी कोणत्याही गीत प्रकारास किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या गीत प्रकारास साथ संगत करणे आवश्यक आहे.	6
3.1	ठुमरी	
3.2	दादरा	
	Total	30

IDMUSEP402 B : Lab 2
Based on IDMUSE402 B Paper

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP402 B :
भारतीय सुगम संगीत साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र, 2 PR
Practical Part of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj (PR) - 2

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.0	खालील कलाकारांच्या सुप्रसिद्ध रचनांची संपूर्ण माहितीसह त्या रचना वाजवता येणे आवश्यक आहे	10
1.1	पं. राम सहाय	
1.2	स्वामी पागलदास	
2.0	तीख, चतुख, मिश्र जातीचे कायदे वाजवता येणे आवश्यक आहे	4
3.0	आपल्या अभ्यासक्रमातील कुठल्याही एका रागामध्ये आपण स्वतः संगीतबद्ध केलेली रचना गाता येणे आवश्यक आहे.	6
4.0	खालील गीत प्रकारांना साथसंगत करता येणे आवश्यक आहे.	10
4.1	राष्ट्रगीत- वंदे मातरम, जन गण मन	
4.2	स्वागतगीत	
4.3	गझल/ भावगीत	
	Total	30

IDMUSP403 B : Lab 3

उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज -3 (PR)

Based on theory Paper IDMUSC403 B

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP403 B : Lab 3

उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : तबला/पखवाज दृ 3 (PR)

Practical Part of Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (PR) - 3

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	पार्श्व संगीतात उपयोगी होणारे वाद्य व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
2.	टीव्हीवरील जाहिराती मध्ये उपयोग होणारे वाद्य व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
3.	नाटक व चित्रपटांमध्ये उपयोगी होणारे वाद्य व त्यांच्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजविता येणे आवश्यक आहे	10
	Total	30

Swami Ramanand Teerth Marathwada University, Nanded

Faculty of Inter Disciplinary

Credit Framework for Two Year PG Program

Subject: Music OR Paper Kathak Nritya

Year - Level	Sem.	Major Subject		RM	OJT / FP	Research Project	Practicals	Cred its	Total Cred its
1	2	(DSC) 3	(DSE) 4	5	6	7	8	9	10
1	1	IDMUSC401C (4Cr) TH भारतीय शास्त्रीय संगीतः कथक नृत्य-1 IDMUSC402 C(4Cr) TH भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचा इतिहास-2 IDMUSC403C (4Cr) TH उपयोजित संगीतः कथक नृत्य-3	IDMUSEP401C (PR) (3Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीतः कथक नृत्य IMUSE402C (TH) (1Cr) भारतीय सुगम नृत्य प्रकार	IDVECR 401 Research Methodology (3 Cr) Research Methodology	--		IDMUSP401C (1Cr) भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र-1 IDMUSP402C (1Cr) भारतीय सुगम नृत्य प्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र (PR) IDMUSP403C (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्रः कथक नृत्य-3	22	44
	2	IDMUSC451C (4 Cr) TH भारतीय शास्त्रीय संगीतः कथक नृत्य-1 IDMUSC452C (4 Cr) TH भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचा इतिहास -2 IDMUSC453C (4 Cr) TH उपयोजित संगीतः कथक नृत्य-3	IMUSEP451C (PR) (3Cr) भारतीय शास्त्रीय संगीतः कथक नृत्य IMUSE452C (TH) (1Cr) भारतीय सुगम नृत्य प्रकार	---	IDMUSFW451(3 Cr) क्षेत्र कार्य - गायन/ तबला, पखवाज / कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya (FP) (3 Cr)	--	IDMUSP451C (1Cr) भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र -1 IDMUSP452 C (1Cr) भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र (PR) IDMUSP453 C (1Cr) उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्रः कथक नृत्य-3)	22	
Exit option: Exit Option with PG Diploma (after 2024-25)									
2	3	IDMUSC501 (4 Cr) IDMUSC502 (4 Cr) IDMUSC503 (4 Cr)	IDMUSEP501(PR) (3Cr) IDMUSE 502 (TH) (1Cr)	--		Research Project IDDSCR551 (4Cr)	SMUSP501 (1 Cr) SMUSP502 (1 Cr) SMUSP503 (1 Cr) IDMUSEP501 (1 Cr)	22	44
	4	IDMUSC551 (4 Cr) IDMUSC552 (4 Cr)	IDMUSEP551(PR) (3Cr) IDMUSEP551(TH) (1Cr)	SVECP 551 Publication Ethics (2 Cr)		Research Project SDSCR552 (6 Cr)	IDMUSP551 (1Cr) IDMUSP552 (1Cr)	22	
Total Credits		44	12	05	03	10	15	88	

Objectives:

This is a Master's degree course in Hindustani Classical Kathak Nrity music with emphasis on teaching a nuanced interpretation of different Dance form. The training imparted during this period is focused on developing the student's ability to critically analyze the different notions of performance practice. The student is imparted training at an advanced level with focus on the performative element as well as scholarly knowledge of Hindustani classical Kathak Nrity music.

Learning outcomes:

The student attains a degree of maturity and rigour in the understanding of Kathak Nrity structure, Presentation of the bandish, improvisational techniques and the application of all these aspects in performance practice. This course enables the student to develop a criticality in musicology in tandem with practical knowledge. After the completion of the M.A. Music course, a student may find employment opportunities in schools, colleges, universities as a music teacher, and independent practitioners of classical Kathak Nrity, performers in Radio and television media and music researchers.

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSC401 C :
भारतीय शास्त्रीय संगीत: कथक नृत्य - 1 लेखी

Indian Cassical Music –Kathak Nritya- 1 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी	
	1.1	अभ्यासक्रमातील स्वतंत्र नृत्य सादरीकरणासाठी (सोलो) असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व त्यातील बोलबंदीशी ताललिपीबद्ध करण्याचा सराव.	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील मध्यलयी मध्ये स्वतंत्र नृत्य सादरीकरणासाठी वाजवल्या जाणाऱ्या तालांची शास्त्रीय माहिती व बोलबंदीश ताललिपीबद्ध करण्याचा सराव	
	1.3	अभ्यासक्रमातील सर्व तालांचा तुलनात्मक अभ्यास	
2.0		लेखी	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील कथक नृत्याच्या बंदीशीला निगडित असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व त्या तालाच्या हातावर टाळ्या देता येणे आवश्यक आहे.	15
	2.2	आपल्या अभ्यासक्रमातील तालांची एकपट, दुप्पट, तिप्पट या पटींसह 2 मे 3, 3 मे 2, 4 मे 5, 5 मे 4 लयकारी करता येणे आवश्यक आहे	
	2.3	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या ताललिपीचा संपूर्ण अभ्यास	
	2.4	पं. विष्णू नारायण भातखंडे यांच्या ताललिपीमध्ये ताल व बंदिश लिहिण्याचा अभ्यास	
3.0		लेखी	
	3.1	लय व लयकारी	15
	3.2	लयकारीचा विस्तृत अभ्यास	
	3.3	नृत्य बोल-निकास बाबत विस्तृत अभ्यास	
	3.4	प्राचीन व आधुनिक नृत्य प्रकारांची माहिती	
4.0		लेखी	
	4.1	संगीत आणि रस	15
	4.2	संगीताचे बदलते स्वरूप	
	4.3	संगीत चिकित्सा पद्धती	
	4.4	संगीत कलेच्या माध्यमातून उपलब्ध होणाऱ्या व्यवसायाच्या संधी	
Total			60

IDMUSC402 C :
भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचा इतिहास-2 लेखी
History of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSC402 C : भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचा इतिहास - 2 लेखी
History of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय नृत्यशैलीचा इतिहास	15
	1.1	पौराणिक (रामायण कालीन) नृत्यप्रकार	
	1.2	महाभारत कालीन नृत्यप्रकार	
	1.3	मध्ययुगीन नृत्य प्रकार	
	1.4	स्वातंत्र्य पूर्व काळातील नृत्यप्रकार	
2.0		भारतीय नृत्यशैलीचा इतिहास	15
	2.1	उठान व आमद यांचा विस्तार	
	2.2	तोडे व चक्रधार यांच्या रचना	
	2.3	लय व ताल यांच्यातील संबंध	
	2.4	उत्तर हिंदुस्तानी व दक्षिण हिंदुस्तानी नृत्यप्रकारांची तुलना	
3.0		अभ्यासक्रमातील तालांचे खालील ताल प्रकारामध्ये माहितीस्तव लिखाण व प्रत्यक्ष सादरीकरण करता यावे	15
	3.1	गत	
	3.2	दुपल्ली	
	3.3	त्रिपल्ली	
	3.4	चौपल्ली	
4.0		तालज्ञान	15
	4.1	विलंबित त्रिताल, चौताल, आडाचौताल	
	4.2	पंचम सवारी, गजझंपा	
	4.3	धमार	
	4.4	सुलताल	
Total			60

IDMUSC403 C : उपयोजित संगीत: कथक नृत्य- 3 लेखी**Deployed Music: Kathak Nritya -3 (TH)****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSC403 C : उपयोजित संगीत: कथक नृत्य- 3 (लेखी)**Deployed Music: Kathak Nritya -3 (TH)****Credits: 04****(Marks: 100)****Periods: 60**

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत: कथक नृत्य	15
	1.1	संकल्पना	
	1.2	व्याप्ती	
	1.3	आवश्यकता	
	1.4	विस्तार	
2.0		समूह संगीत: नृत्यप्रकार	15
	2.1	समूह नृत्यप्रकार	
	2.2	प्राचीन आधुनिक समुह नृत्यप्रकार	
	2.3	वृंदवादन व समुह नृत्य प्रकार	
	2.4	प्राचीन आधुनिक वृंदवादन व समुह नृत्य प्रकार	
3.0		कृती उपयोगी संगीत: नृत्यप्रकार	15
	3.1	जाहिरातीतील संगीतात नृत्यप्रकार	
	3.2	टेलीविजन (टीव्ही): नृत्यप्रकार	
	3.3	चित्रपट: नृत्यप्रकार	
4.0		पार्श्व नृत्यप्रकार	15
	4.1	पार्श्व नृत्य म्हणजे काय	
	4.2	नाट्य संगीतात नृत्यप्रकार	
	4.3	चित्रपट संगीतात नृत्यप्रकार	
Total			60

IDMUSEP401 C :
भारतीय शास्त्रीय संगीत: कथक नृत्य PRACTICAL
Indian Cassical Music – Kathak Nritya (PR)

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSEP401 C :
भारतीय शास्त्रीय संगीत: कथक नृत्य (PRACTICAL)
Indian Cassical Music – Kathak Nritya (PR)
Credits: 03 (Marks: 75) Periods: 90

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्य सादरीकरणासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र कथक नृत्य सादरीकरणासाठीचे ताल आमद उठान पेशकार कायदा परण गतपरण चक्रधार रेला तिहाईसह सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे	
1.1.	ताल त्रिताल तीनताल	15
1.2.	ताल एकताल	15
1.3	ताल झपताल	15
2	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्यासाठी तालामध्ये तुकडे मुखडे अतीत अनागत रेला कायदा चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे	
2.	ताल चौताल	10
2.1	ताल पंचम सवारी	10
2.2	ताल रूपक	10
3	अभ्यासक्रमावर आधारित आपल्या आवडीच्या तालामध्ये खालील बोल लिपीबद्ध करावेत	15
3.1	चौताल एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
3.2	धमार एकपट, दुप्पट, तिप्पट, चौपट	
	Total	90

IDMUSE402 C : भारतीय सुगम नृत्यप्रकार (TH)**Indian Light Dance Form (TH)****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSE402 C : भारतीय सुगम नृत्यप्रकार (TH)**Indian Light Dance Form (TH)****Credits: 01****(Marks: 25)****Periods: 15**

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीयसुगमनृत्यप्रकार	6
	1.1	नृत्यप्रकाराचा संक्षिप्त इतिहास	
	1.2	शास्त्रीयनृत्य व उपशास्त्रीयनृत्यप्रकार यांची तुलना	
	1.3	भारतीय शास्त्रीयनृत्य सादरीकरणास गीत प्रकारांची साथ	
	1.4	भारतीय उपशास्त्रीय नृत्यप्रकार सादरीकरणास गीत प्रकारांची साथ	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	3
	2.1	पं बिंदादिन महाराज	
	2.2	पं बिरजू महाराज	
	2.3	विदुषी सितारादेवी	
3.0		व्याख्या	3
	3.1	संगीत आमद उठान रेला रव लग्गी लडी	
	3.2	ताल मात्रा विभाग टाळी काल	
	3.3	तबला व पखवाजावर वाजवल्या जाणाऱ्या बोलांची सविस्तर माहिती	
4.0		तालज्ञान	3
	4.1	ताल त्रिताल	
	4.2	ताल दादरा	
	4.3	ताल रूपक	
Total			15

LABORATORY COURSE WORK / PRACTICAL
Semester-I
IDMUSP401 C : Lab 1/ Based on theory Paper IDMUSC401 C

Course pre-requisite:

1. The students who passed M.A. with Music as one of the optional subjects with 24 Credits are eligible to take admission for PG course in Music

Course objectives:

1. To learn and practice the literature survey aspects of projects and prepare the scope and goals for the proposed project.
2. To learn, practice and improve the research presentation skills and with latest tools

Course outcomes:

1. Develop the ability to apply the methods while working on a research project work
2. Develop a appropriate framework for research studies

LABORATORY COURSE WORK / PRACTICAL
Semester-I
IDMUSP401 C : Lab 1/ Based on theory Paper IDMUSC401 C

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed

perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSP401 C : Lab - 1
भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र-1 (PR)
Practical Part of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 (PR)
Credits: 01 (Marks: 25) Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1	विस्तृत अध्यायनासाठी असणारे ताल	
1.1.	ताल एकताल	6
1.2.	ताल झपताल	6
2	संक्षिप्त अध्यायनासाठी असणारे ताल	
2.1	ताल सुलताल	4
2.2	ताल आडाचौताल	4
2.3	ताल तेवरा	4
3	खालीलपैकी कोणत्याही गीत प्रकारात किंवा आपल्या आवडीच्या नृत्य प्रकारात सादरीकरण करणे आवश्यक आहे.	6
3.1	ठुमरी	
3.2	दादरा	
	Total	30

IDMUSP402 C : Elective Lab/ Based on Elective Paper IMUSE402 C

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSP402 C : भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र (PR) Practical Part of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	खालील कलाकारांच्या सुप्रसिद्ध रचनांची संपूर्ण माहितीसह त्या रचना सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	10
1.1	पं. बिंदादिन महाराज	
1.2	पं. बिरजू महाराज	
2	तीस्र, चतुस्र, मिश्र जातीच्या कायद्यामध्ये सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	4
3	आपल्या अभ्यासक्रमातील कुठल्याही एका तालामध्ये आपण स्वतः संगीतबद्ध केलेली रचना सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	6
4	खालील गीत प्रकारात सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	10
4.1	राष्ट्रगीत- वंदे मातरम, जन गण मन	
4.2	स्वागतगीत	
4.3	गझल/ भावगीत	
	Total	30

IDMUSP403 C : Lab 3

उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: कथक नृत्य- 3 (PR)

Based on theory Paper IDMUSC403 C

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the Various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

IDMUSP403 C : Lab 3 उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: कथक नृत्य- 3 (PR)

Practical Part of Deployed Music-Kathak Nritya (PR)-3

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	पार्श्व संगीतात उपयोगी होणारे नृत्य प्रकार व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजत असताना ओळखता येणे आवश्यक आहे.	10
2.	टीव्हीवरील जाहिराती मध्ये उपयोग होणारे नृत्य प्रकार व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजत असताना ओळखता येणे आवश्यक आहे.	10
3.	नाटक व चित्रपटांमध्ये उपयोगी होणारे नृत्य प्रकार व त्यावर वाजविले जाणाऱ्या वर्णांचा अभ्यास व ते वर्ण वाद्यांवर वाजत असताना ओळखता येणे आवश्यक आहे.	10
	Total	30

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Teaching Scheme

	Course Code	Course Name	Credits Assigned			Teaching Scheme (Hrs/ week)	
			Theory	Practical	Total	Theory	Practical
Major	IDMUSC451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC451 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)					
	IDMUSC451 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)					
	IDMUSC452 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC452 B	OR भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास. तबला/पखवाज.2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)					
	IDMUSC452 C	OR भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास . 2, लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)					
	IDMUSC453 A	उपयोजित संगीत . गायन . 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	04	--	04	04	--
	IDMUSC453 B	OR उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज . 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)					
	IDMUSC453 C	OR उपयोजित संगीत . कथकनृत्य . 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)					
Elective (DSE)	IDMUSEP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)		03	03	03	6
	IDMUSEP451 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)					
	IDMUSEP451 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)					
	IDMUSE452 A	भारतीय सुगम संगीत . गायन . लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)	01	--	01	01	
	IDMUSE452 A	OR भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज लेखी					

		Indian Light Music Accompaniment - Tabla/Pakhawaj (TH) OR भारतीय सुगम नृत्यप्रकार . कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (TH)					
Field Work	IDMUSFW451	क्षेत्र कार्य – गायन/ तबला, पखवाज / कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	--	03	03	--	03
DSC Practical	IDMUSP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन . 1 Practical Part Of Indian Classical Music-Vocal -1 (PR) OR	--	01	01	--	02
	IDMUSP451 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj – 1 PR OR					
	IDMUSP451 C	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र. 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 PR					
	IDMUSP452 A	भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR) OR	--	01	01	--	02
	IDMUSP452 B	भारतीय सुगम संगीत साथसंगीतीचे क्रियात्मक शास्त्र, 2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/Pakhawaj(PR)- 2 OR					
	IDMUSP452 C	भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र . 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)					
	IDMUSP453 A	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3 OR	--	01	01	--	02
	IDMUSP453 B	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज . 3 Practical Part Of Deployed Music-Tabla/Pakhawaj (PR)-3 OR					
	IDMUSP453 C	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य . 3 Practical Part Of Deployed Music-Kathak Nritya (PR)-3					
Total Credits			16	06	22	16	12

M. A. First Year Semester II (Level 6.0)

Examination Scheme

[20% Continuous Assessment (CA) and 80% End Semester Assessment (ESA)]

(For illustration we have considered a paper of 02 credits, 50 marks, need to be modified depending on credits of individual paper)

Subject (1)	Course Code (2)	Course Name (3)	Theory				Practical		Total Col (6+7) / Col (8+9) (10)
			Continuous Assessment (CA)			ESA	CA (8)	ESA (9)	
			Test I (4)	Test II (5)	Avg of (T1+T2)/2 (6)	Total (7)			
Major	IDMUSC451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC451 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)							
	IDMUSC451 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)							
	IDMUSC452 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचा इतिहास . गायन . 2, लेखी History Of Indian Classical Music - Vocal – 2 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC452 B	OR भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास.तबला/पखवाज.2 लेखी History Of Indian Classical Taal Shastra - 2 (TH)							
	IDMUSC452 C	OR भारतीय शास्त्रीय कथकनृत्याचा इतिहास . 2, लेखी History Of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)							
Elective (DSE)	IDMUSC453 A	उपयोजित संगीत . गायन . 3 Deployed Music – Vocal - 3 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
	IDMUSC453 B	OR उपयोजित संगीत . तबला/पखवाज . 3 Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (TH)							
	IDMUSC453 C	OR उपयोजित संगीत . कथकनृत्य . 3 Deployed Music - Kathak Nritya - 3 (TH)							
	IDMUSEP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन PR Indian Classical Music - Vocal (PR)	15	15	15	60	15	60	75
	IDMUSEP451 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला/पखवाज PR Indian Classical Music Tabla/Pakhawaj (PR)							
	IDMUSEP451 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य PR Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)							
Field Work	IDMUSE452 A	भारतीय सुगम संगीत . गायन . लेखी Indian Light Music - Vocal (TH)	05	05	05	20	05	20	25
	IDMUSE452 B	OR भारतीय सुगम संगीत साथसंगत. तबला/पखवाज लेखी Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)							
	IDMUSE452 C	OR भारतीय सुगम नृत्यप्रकार . कथकनृत्य लेखी Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (TH)							
Field Work	IDMUSFW451	क्षेत्र कार्य – गायन/ तबला, पखवाज/कथकनृत्य Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya	15	15	15	--	15	60	75

DSE Practical	IDMUSP451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र गायन . 1 Practical Part Of Indian Classical Music–Vocal -1 (PR)							
	IDMUSP451 B	भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र तबला/पखवाज.1 Practical Part Of Indian Classical Music - Tabla/Pakhawaj – 1 PR					05	20	25
	IDMUSP451 C	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र . 1 Practical Part Of Indian Classical Music - Kathak Nritya -1 PR							
	IDMUSP452 A	भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र, गायन . 2 PR Practical Part Of Indian Light Music – Vocal - 2 (PR)							
	IDMUSP452 B	भारतीय सुगम संगीत साधसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र, 2 PR Practical Part Of Indian Light Music Accompaniment-Tabla/ Pakhawaj(PR)- 2					05	20	25
	IDMUSP452 C	भारतीय शास्त्रीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र . 2 PR Practical Part Of Indian Light Dance Form-Kathak Nritya (PR)							
	IDMUSP453 A	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : गायन . 3 Practical Part Of Deployed Music - Vocal (PR) - 3							
	IDMUSP453 B	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : तबला/पखवाज . 3 Practical Part Of Deployed Music - Tabla/Pakhawaj (PR) - 3					05	20	25
	IDMUSP453 C	उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र : कथक नृत्य . 3 Practical Part Of Deployed Music-Kathak Nritya (PR)-3							

M. A. FIRST YEAR MUSIC
CURRICULUM
Semester-II

Course Structure:

IDMUSC451: A

IDMUSC451:B

IDMUSC451:C

Teaching Scheme

Course Code	Course Name(Paper Title)	Teaching Scheme (Hrs.)		Credits Assigned		
		Theory	Practical	Theory	Practical	Total
IDMUSC451 A IDMUSC451 B IDMUSC451 C	<p style="text-align: center;">भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p style="text-align: center;">भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)</p> <p style="text-align: center;">OR</p> <p style="text-align: center;">भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)</p>	04	--	04	--	04

Examination Scheme

Course Code (2)	CourseName (3)	Theory				Practical		Total [Col (6+7) / Col (8+9)] (10)
		CA						
		TestI (4)	Test II (5)	Avg (T1+T2) /2 (6)	ESA (7)	CA (8)	ESA (9)	
IDMUSC451 A	भारतीय शास्त्रीय संगीत . गायन . 1, लेखी Indian Classical Music - Vocal – 1 (TH)	20	20	20	80	20	80	100
IDMUSC451 B	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . तबला पखवाज . 1, लेखी Indian Classical Music- Tabla/Pakhawaj - 1 (TH)							
IDMUSC451 C	OR भारतीय शास्त्रीय संगीत . कथकनृत्य . 1, लेखी Indian Classical Music - Kathak Nritya - 1 (TH)							

M. A. FIRST YEAR MUSIC
CURRICULUM
Semester-II

IDMUSC451 A: भारतीय शास्त्रीय संगीत – 1 लेखी
Indian Classical Music – Vocal – 1 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas
- To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga With the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana And tana

ModuleNo.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी	
	1.1	अभ्यासक्रमातील बडेख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहिती रागांचे तुलनात्मक अध्यायन	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील छोट्याख्यालसाठी असलेल्या रागांची शास्त्रीय माहिती	
	1.3	राग निर्मितीचे नियम	
2.0		लेखी	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमाती रागांच्या बंदिशीला निगडीत असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व हातावर देता येणे आवश्यक आहे.	15
	2.2	पं.विष्णु दिगांबर पलुस्कर यांच्या स्वरलीपीचा संपूर्ण अभ्यास त्यांच्या स्वरलीपीमध्ये ताल व बंदिश लिहण्याचा अभ्यास	
	2.3	दिलेल्या रागामध्ये बंदिश तयार करणे	
	2.4	दिलेल्या तालामध्ये बंदिश तयार करणे	
3.0		लेखी	
	3.1	जाति (रागजाती) विस्तृत अभ्यास	15
	3.2	प्राचीन ते अर्वाचीन राग वर्गीकरण	
	3.3	जोडराग	
	3.4	मिश्रराग	
4.0		निबंध	
	4.1	संगीत मैफीलीचे आयोजन	15
	4.2	संगीत कलेचा आंतरविद्याशाखीय संबंध	
	4.3	कंठसाधना	
		Total	60

IDMUSC452 A : भारतीय शास्त्रीय संगीत – 2 लेखी
History of Indian Classical Music – Vocal -2 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the Multifaceted personality of the raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and Elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol Alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		संगीताचा इतिहास	
	1.1	मनुस्मृति मधील संगीत,	13
	1.2	सामगायन	
	1.3	प्राचीन व आधुनिक वादयवर्गीकरण	
2.0		संगीताचा इतिहास	
	2.1	स्वरकाकु भेद	13
	2.2	भारतीय संगीतातील रससिद्धांत	
	2.3	भरताच्या नाटयशास्त्र ग्रंथाचा अभ्यास	
	2.4	संगीत रत्नाकर या ग्रंथाचा अभ्यास	
3.0		उपशास्त्रीय संगीत लेखी व प्राक्सिक	
	3.1	देशभक्तीपर गीत	19
	3.2	अभ्यासक्रमातील रागामध्ये तराणा संपुर्ण माहितीसह प्रात्यक्षिक सादरीकरण	
4.0		तालज्ञान	
	4.1	रूपक , पश्तो,	15
	4.2	ताल तेवरा	
	4.3	ताला गजझंपा	
	4.4	ताल लक्ष्मीताल	
		Total	60

IDMUSC453 A उपयोजित संगीत – 3 लेखी**Deployed Music – Vocal – 3 (TH)****Credits: 04****(Marks: 100)****Periods: 60****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music

Course objectives:

1. To teach what is applied music and its significance
2. Teaching how music is used in everyday life

Course outcomes:

1. It helps to understand the place of music and its involvement in life.
2. It will help to understand the employment opportunities in the music sector

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत	
	1.1	महत्त्व	
	1.2	वैशिष्ट्य	
			15
2.0		समूह संगीत	
	2.1	फ्यूजनसंगीत	
	2.2	समुहनृत्य	
	2.3	बॅन्ड संगीत	
	2.4	संगीतोपचार	
			15
3.0		कृती उपयोगी संगीत	
	3.1	दृकश्राव्य मालिका	
	3.2	अनुबोधपट	
	3.3	नाटयातील प्रसंगानुरूप गीत व वादयांचा उपयोग	
			15
4.0		पार्श्वसंगीत	
	4.1	संगीत व रस सिध्दांत	
	4.2	काव्य व संगीत	
	4.3	ताल रस शब्द	
			15
		Total	60

IDMUSEP451 A: Lab 1 / भारतीय शास्त्रीय संगीत गायन – 1
Indian Classical Music – Vocal – 1 (PR)

Credits: 03

(Marks: 75)

Periods: 90

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol Bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे तीन बडख्याल संपूर्ण रागविस्तार आलाप ताना बहलावे बोलआलाप बोलताना आदींसह तयार करणे आवश्यक आहे	
1.1	राग मारू बिहाग	15
1.2	राग मिर्या की तोडी	15
1.3	राग शुद्ध सारंग	15
2	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी खालील रागामध्ये त्याचा छोडाख्याल रागविस्तार आलाप व तानांचे विविध प्रकार सह रागाचा विस्तार तयार करणे आवश्यक आहे	
2.1	राग भैरव बहार	10
2.2	राग मधमाद सारंग	10
2.3	राग कलावती	10
3	वरील रागावर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या रागामध्ये खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	
3.1	चतरंग / त्रिवट	15
3.2	तराणा मध्यलय, द्रुतलय लयकारीसह	15
	Total	90

IDMUSEP452 A : भारतीय सुगम संगीत – 1 लेखी

Indian Light Music – Vocal – 1 (TH)

Credits: 01**(Marks: 25)****Periods: 15****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic history of Indian Light music.

Course objectives:

1. To teach history of music of vaidik period, ancient period.
2. To teach gayaki of Jaati and prabandh

Course outcomes:

7. Ability to know how the music of vaidik period, ramayan- mahabharat time was.
8. Ability to know that types of instruments and forms of Light music were used at that time.
1. It will study the similarities between the music of that time and the music of today

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय संगीत	
	1.1	लोकसंगीत व सुगमसंगीत	5
	1.2	गीत रचनेची तत्वे	
	1.3	पं. अजित कडकडे चरित्र व सुगम गीत	
	1.4	पं. सुरेश वाडकर चरित्र व सुगम गीत	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	
	2.1	सुमन कल्याणपुरकर	3
	2.2	अनुराधा पौडवाल	
	2.3	अरुण दाते	
3.0		व्याख्या	
	3.1	रागज्ञान राग भूपाळी, राग यमन रागाची शास्त्रीय माहिती आरोह अवरोह पकड व सरगम गीत गाता येणे आवश्यक आहे	4
	3.2	वंदे मातरम राष्ट्रगीत स्वागत गीत गझल भावगीत भक्तीगीत भजन नाट्यगीत यापैकी कोणताही एक गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	
4.0		तालज्ञान	
	4.1	ताल केरवा	3
	4.2	ताल भजनी ठेका	
	4.3	एकताल	
	4.4	दिपचंदी	
		Total	15

IDMUSFW 451 : क्षेत्र कार्य – गायन / तबला, पखवाज/कथकनृत्य
Field Work – Vocal / Tabla, Pakhawaj / Kathak Nritya

Credits: 03

(Marks: 75)

Periods: 45

Course pre-requisite:

1. The students who passed M.A. with Music as one of the optional subjects with 24

Credits are eligible to take admission for PG course in Music

Course objectives:

1. View a survey of various Musical Programm & activities concerts organized in your area
2. Field survey observation, skills and information gathering (Data Collection) and report writing
3. To know about various token activities organized by an individual or a government organization semi government organization
4. To know about various instrument making centers and instrument repair artists in music

Course outcomes:

1. There will be information about various symbolic activities and artists
2. Field survey Interviews with various artists Observation of various symbolic structures and skill of information Collection will be learned
3. Students will receive lessons in financial independence in the field of music
4. There will be information about various industries related to music sector

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		विद्यार्थ्यांनी खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर क्षेत्र कार्य, व अहवाल लेखन करावे	12
	1.1	आपल्या भागामध्ये किंवा राज्य, राष्ट्रीय पातळीवरती आयोजित होणा-या सांस्कृतिक कार्यक्रम, संगीत मेफील, संगीत महोत्सवाचे सर्वेक्षण, अवलोकन	
2.0			12
	2.1	आपल्या भागातील किंवा राज्य, राष्ट्रीय पातळीवरती सुप्रसिद्ध असलेल्या गायन वादन नृत्यामधील एका कलावंतांची मुलाखत व त्याचे अहवाल लेखन	
	2.2	ऐतिहासिक सांगीतिक वास्तुना भेटी	
	2.3	वारकरी संप्रदायातील भजन,गायन,वादन,नृत्य कलेचे अवलोकन व त्याचे अहवाल लेखन	
3.0			12
	3.1	वादय निर्मिती केंद्रांना भेटी व वादय निर्मिती कलाकारांच्या मुलाखती आणि त्याचे अहवाल लेखन	
4.0	3.2	तत्, घन, सुशिर, अवनध्द वादय दुरुस्ती केंद्रांना भेटी व अहवाल लेखन	
		आपल्या जिल्ह्यामधील,राज्यामधील विविध लोककलांचे सर्वेक्षण व लोककलावंतांची मुलाखत आणि अहवाल लेखन उदा. गोंधळ, पांगुळ, वासुदेव, भारूड, लावणी, डाक, जोगवा आदि.....	9
		TOTAL	45

LABORATORY COURSE WORK / PRACTICAL
Semester-II
IDMUSP451 A : Lab 1, Based on theory Paper IDMUSC451 A
IDMUSP451 A : Lab 1 / भारतीय शास्त्रीय संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र .1
Practical Part of Indian Classical Music – Vocal – 1 (PR)
Credits: 01 (Marks: 25) Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol Bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी व वादनासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे तीन बडख्याल संपूर्ण रागविस्तार आलाप ताना बहलावे बोलआलाप बोलताना आदींसह तयार करणे आवश्यक आहे	
1.2.	राग देवगिरी बिलावल	6
1.3.	राग गोरख कल्याण	6
2	भारतीय शास्त्रीय गायनासाठी व वादनासाठी खालील रागामध्ये त्याचा छोडाख्याल रागविस्तार आलाप व तानांचे विविध प्रकार सह रागाचा विस्तार तयार करणे आवश्यक आहे	
2.	राग सरपदा बिलावल	4
2.2	राग पुरिया	4
2.3	राग सोहनी	4
3	वरील रागावर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या रागामध्ये खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	
3.1	चैती	3
3.2	ठुमरी	3
	Total	30

IDMUSP452 A : Lab 2, Based on theory Paper IDMUSC452 A
IDMUSP452 A : Lab 2 / भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र – 2
Practical Part of Indian Classical Music – Vocal – 1 (PR)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

IDMUSP452 A : Lab 2
भारतीय सुगम संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र – 2
Practical Part of Indian Light Music – Vocal – 2 (PR)

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1	खालील कलाकारांच्या सुप्रसिद्ध गीतांची संपूर्ण माहितीसह गीत गाता येणे आवश्यक आहे	12
1.1	पं. अजित कडकडे	
1.2	पं. सुरेश वाडकर	
1.3	अनुराधा पौडवाल	
2	शुद्ध व कोमल तीव्र स्वरांचे वेगवेगळे अलंकार गाता येणे आवश्यक आहे	4
3	आपल्या अभ्यासक्रमातील कुठल्याही एका रागामध्ये आपण स्वतः संगीतबद्ध केलेली रचना गाता येणे आवश्यक आहे	6
4	खालील गीत प्रकार गाता येणे आवश्यक आहे	8
4.1	भावगीत	
4.2	भक्ती गीत	
4.3	भजन	
4.4	नाट्यगीत	
4.5	चित्रपट गीत	
	Total	30

IDMUSP453 A : Lab 3/ Based on theory Paper IDMUSCP453 A

उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र . 3

Practical Part of Deployed Music - Vocal – 3 (PR)**Credits: 01****(Marks: 25)****Periods: 30****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	वृंद वादन व वृंद गायन यामध्ये कलाकारांच्या व ते वाजवीत असलेल्या वाद्यांचा रचनात्मक अभ्यास	10
2.	जाहिरात संगीत दृक श्राव्य मालिका अनुबोधपट निर्मितीची व त्यास देण्यात येणाऱ्या पार्श्व संगीताची सर्वसाधारण माहिती	10
3.	खालील ताल संपूर्ण माहितीसह हातावर देणे व वाद्यावर हे ताल वाजत असताना ओळखण्याचा अभ्यास	10
3.1	ताल दादरा	
3.2	ताल केरवा	
3.3	ताल तीन ताल	
3.4	ताल रूपक	
	Total	30

M. A. FIRST YEAR MUSIC
CURRICULUM
Semester-II

IDMUSC451 B : भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला पखवाज-1 (लेखी)

Indian Classical Music – Tabla, Pakhawaj (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas
- To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga With the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana And tana

ModuleNo.	UnitNo.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी	
	1.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील स्वातंत्र वादनासाठी असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व तालांचे तुलनात्मक अध्ययन.	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील संक्षिप्त अध्ययनासाठी असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती.	
	1.3	तालाच्या निर्मितीचा सिद्धांत	
2.0		लेखी	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील गीतांच्या बंदीशीला निगडित असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व हातावर टाळ्या देता येणे आवश्यक आहे	15
	2.2	पं. विष्णू दिगंबर पलुस्कर यांच्या ताललिपीचा संपूर्ण अभ्यास व त्या ताललिपीत ताल व बंदीशी लिहिण्याचा अभ्यास	
	2.3	दिलेल्या तालामध्ये बंदिश तयार करणे	
	2.4	दिलेला गीत प्रकार ताल लिपीबद्ध करणे	
3.0		लेखी	
	3.1	तालांच्या जातीचा विस्तृत अभ्यास	15
	3.2	प्राचीन ते अर्वाचीन ताल वर्गीकरण	
	3.3	जोड ताल	
	3.4	अप्रचलित ताल	
4.0		निबंध	
	4.1	संगीत मैफिलीचे आयोजन	15
	4.2	संगीत कलेचा आंतरविद्या शास्त्रीय संबंध	
	4.3	ताल साधना	
		Total	60

IDMUSC452 B : भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचा इतिहास-2 (लेखी)
History of Indian Taal Shastra – 2 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

3. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed Ragas.
4. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the Multifaceted Personality of the raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and Elaborate the Raga With the various stages of improvisation such as vistar, bolAlapa, behelawa, bolbant, boltana And tana.

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		तालवाद्याचा इतिहास	13
	1.1	घन व अवनद्ध वाद्याचा परस्पर संबंध	
	1.2	संगीताचे मूलतत्त्व नाद, बलाबल, लय यांचे विवेचन	
	1.3	प्राचीन व आधुनिक वाद्यवर्गीकरण	
2.0		तालवाद्याचा इतिहास	13
	2.1	बनारस व दिल्ली घराण्यांच्या वादन शैलीची विस्तृत माहिती	
	2.2	तालाचे दशप्राण	
	2.3	भरताच्या नाट्यशास्त्र ग्रंथातील तालांचा अभ्यास	
	2.4	संगीत रत्नाकर ग्रंथातील तालांचा अभ्यास	
3.0		उपशास्त्रीय संगीत लेखी व प्रात्यक्षिक	19
	3.1	देशभक्तीपर गीतांना साथ	
	3.2	अभ्यासक्रमातील कोणत्याही गीत प्रकारासोबत साथ-संगतीचे प्रात्यक्षिक सादरीकरण	
4.0		ताल ज्ञान	15
	4.1	रूपक, पश्तो ताल	
	4.2	तेवरा ताल	
	4.3	गजझंपा ताल	
	4.4	लक्ष्मीताल	
		Total	60

IDMUSC453 B उपयोजित संगीत: तबला/पखवाज -3 (लेखी)
Deployed Music – Tabla, Pakhawaj – 3 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music

Course objectives:

1. To teach what is applied music and its significance
2. Teaching how music is used in everyday life

Course outcomes:

1. It helps to understand the place of music and its involvement in life.
2. It will help to understand the employment opportunities in the music sector

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत: तबला/पखवाज	
	1.1	महत्व	15
	1.2	वैशिष्ट्य	
2.0		समूह संगीत: तबला/पखवाज	
	2.1	फ्यूजन संगीतात तबला/पखवाज	15
	2.2	समूह नृत्यासोबत तबला/पखवाज	
	2.3	बँड संगीत तबला/पखवाज	
	2.4	संगीतोपचारात तबला/पखवाज	
3.0		कृती उपयोगी संगीत: तबला/पखवाज	
	3.1	दृक श्राव्य मालिका त तबला/पखवाज	15
	3.2	अनुबोधपटात तबला/पखवाज	
	3.3	नाट्यातील प्रसंगानुरूप गीत व वाद्यांचा उपयोग: तबला/पखवाज	
4.0		पार्श्व संगीत: तबला/पखवाज	
	4.1	संगीत व रस सिद्धान्त:तबला/पखवाज	15
	4.2	काव्य व संगीत: तबला/पखवाज	
	4.3	ताल रस शब्द: तबला/पखवाज	
		Total	60

IDMUSEP451 B : भारतीय शास्त्रीय संगीत: तबला/पखवाज (PR)**Indian Classical Music – Tabla, Pakhawaj (PR)****Credits: 03****(Marks: 75)****Periods: 90****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय तालवादसाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र तबला/पखवाज वादनाचे ताल वादन उठान, पेशकार, कायदा, परन, गतपरण, चक्रधार, रेला तिहाईसह वादन करता येणे आवश्यक आहे.	
1.1.	ताल मत्तताल	15
1.2	ताल वसंत	15
1.3	ताल रुद्रताल	15
2	भारतीय शास्त्रीय तालवादानासाठी तालामध्ये तुकडे मुखडे अतीत अनागत रेला कायदा चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे	
2.	ताल खेमटा	10
2.2	ताल केरवा	10
2.3	ताल दादरा	10
3	आपल्या अभ्यासक्रमावर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या गीत प्रकारास साथ-संगत करता येणे आवश्यक आहे.	
3.1	चतरंग/ त्रिवट	10
3.2	तराणा मध्यलय, द्रुतलय व लयकारीसह	05
	Total	90

IDMUSE452 B : भारतीय सुगम साथसंगत
Indian Light Music Accompaniment - Tabla/ Pakhawaj (TH)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 15

Course pre-requisite:

1. Student should have good sence of sur, laya, Tal.
2. Should know basic history of Indian Light music.

Course objectives:

2. To teach history of music of vaidik period, ancient period. 2. To teach gayaki of jaati and prabandh

Course outcomes:

2. Ability to know how the music of vaidik period, ramayan- mahabharat time was.
3. Ability to know that types of instruments and forms of Light music were used at that time.
4. It will study the similarities between the music of that time and the music of today

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय संगीत	
	1.1	लोकसंगीत व सुगम संगीतास साथ संगत	05
	1.2	ताल रचनेची तत्वे	
	1.3	उस्ताद अल्लारखा यांचे चरित्र व बंदिशी रचना	
	1.4	पंडित अनोखेलाल यांचे चरित्र व बंदिशी रचना	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	
	2.1	उस्ताद अमीर हुसेन खान	03
	2.2	उस्ताद झाकीर हुसेन	
	2.3	पंडित नानासाहेब पानसे	
3.0		व्याख्या	
	3.1	फर्माईशी चक्रधार व कमाली चक्रधार वाजवता येणे आवश्यक आहे	04
	3.2	वंदे मातरम, राष्ट्रगीत, स्वागत गीत, गझल, भावगीत, भक्तीगीत, भजन, नाट्यगीत यापैकी कोणताही गीत प्रकारास साथ संगत करता येणे आवश्यक आहे	
4.0		तालज्ञान	
	4.1	ताल केरवा	03
	4.2	ताल भजनी ठेका	
	4.3	एकताल	
	4.4	दीपचंदी	
		Total	15

LABORATORY COURSE WORK / PRACTICAL
Semester-II

IDMUSP451 B : भारतीय शास्त्रीय तालवाद्याचे क्रियात्मक शास्त्र-1(PR)
Practical Part of Indian Classical Music – Tabla, Pakhawaj – 1 (PR)
Based on theory Paper IDMUSC451 B

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol Bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय ताल वादनासाठी खालील दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र तबला/पखवाज वादनाचे ताल वादन उठाण, पेशकार, कायदा, परण, गतपरण, चक्रधार, रेला तिहाईसह वादन करणे आवश्यक आहे	
1.2.	ताल गजझंपा	6
1.3.	ताल गणेश (11 मात्रा)	6
2	भारतीय शास्त्रीय ताल वादनासाठी तालामध्ये तुकडे, मुखडे, अतीत, अनागत, रेला, कायदा, चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे.	
2.	ताल धुमाळी	4
2.2	ताल धमार	4
2.3	ताल दीपचंदी	4
3	खालीलपैकी कोणत्याही गीत प्रकारास किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या गीत प्रकारास साथ संगत करता येणे आवश्यक आहे.	
3.1	चैती	3
3.2	ठुमरी	3
	Total	30

IDMUSP452 B : भारतीय सुगम साथसंगतीचे क्रियात्मक शास्त्र-2 (PR)
Practical Part of Indian Light Music Accompaniment – Tabla, Pakhawaj -2 (PR)
Based on Elective Paper IDMUSE452 B

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	खालील कलाकारांच्या सुप्रसिद्ध रचनांची संपूर्ण शास्त्रीय माहिती व त्या रचना वाजवता येणे आवश्यक आहे.	12
1.1	उ. अल्लारखा	
1.2	पंडित अनोखे लाल मिश्र	
1.3	पंडित नानासाहेब पानसे	
2	रंगतदार लग्गी लडी यांचे ताल दादरा व केरवा मध्ये वादन	4
3	आपल्या अभ्यासक्रमातील कोणत्याही तालामध्ये आपण स्वतः तालबद्ध केलेली रचना लिपीबद्ध करून वाजवता येणे आवश्यक आहे.	6
4	खालील गीत प्रकारास साथ संगत करता येणे आवश्यक आहे.	8
4.1	भावगीत	
4.2	भक्ती गीत	
4.3	भजन	
4.4	नाट्यगीत	
4.5	चित्रपट	
	Total	30

IDMUSP453 B : उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: तबला/पखवाज-3 (PR)

Practical Part of Deployed Music - Vocal (PR) - 3

Based on theory Paper IDMUSC453 B

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal.
2. Should know basic structure of classical music.

Course objectives:

1. To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed ragas.
2. To teach several bandishes or compositions in the same raga so as to explore the multi-Faceted personality of the Raga.

Course outcomes:

1. Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the raga.
2. Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed raga and elaborate the Raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, Bol bant, bol tana and tana.

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	वृंद वादन व वृंद गायन यामध्ये कलाकारांच्या व ते वाजवीत असलेल्या वाद्यांचा रचनात्मक अभ्यास	10
2.	जाहिरात संगीत दृक श्राव्य मालिका अनुबोधपट निर्मितीची व त्यास देण्यात येणाऱ्या पार्श्व संगीताची सर्वसाधारण माहिती	10
3.	खालील ताल संपूर्ण माहितीसह हातावर टाळी देता येणे व वाद्यावर हे ताल वाजत असताना ओळखण्याचा अभ्यास	10
3.1	ताल दादरा	
3.2	ताल केरवा	
3.3	ताल तीन ताल	
3.4	ताल रूपक	
	Total	30

M. A. FIRST YEAR MUSIC
CURRICULUM SEMESTER-II

IDMUSC451 C : भारतीय शास्त्रीय संगीत: कथक नृत्य-1 (लेखी)

Indian Classical Music – Kathak Nritya -1 (TH)

Credits: 04

(Marks: 100)

Periods: 60

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed

Perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		लेखी	
	1.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील स्वातंत्र नृत्य सादरीकरणासाठी असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व तालांचे तुलनात्मक अध्ययन.	15
	1.2	अभ्यासक्रमातील संक्षिप्त अध्ययनासाठी असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती.	
	1.3	तालाच्या निर्मितीचा सिद्धांत	
2.0		लेखी	
	2.1	आपल्या अभ्यासक्रमातील बोलाच्या बंदीशीला निगडित असलेल्या तालांची शास्त्रीय माहिती व हातावर टाळ्या देता येणे आवश्यक आहे.	15
	2.2	पं. विष्णू दिगंबर पलुस्कर यांच्या ताललिपीचा संपूर्ण अभ्यास व त्या ताललिपीत ताल व बंदीशी लिहिण्याचा अभ्यास	
	2.3	दिलेल्या तालामध्ये बंदिश तयार करणे	
	2.4	दिलेला गीत प्रकार ताल लिपीबद्ध करणे	
3.0		लेखी/	
	3.1	तालांच्या जातीचा विस्तृत अभ्यास	15
	3.2	प्राचीन ते अर्वाचीन ताल वर्गीकरण	
	3.3	जोड ताल	
	3.4	अप्रचलित ताल	
4.0		निबंध	
	4.1	नृत्य मैफिलीचे आयोजन	15
	4.2	संगीत कलेचा आंतरविद्या शास्त्रीय संबंध	
	4.3	नृत्य साधना	
		Total	60

IDMUSC452 C : भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचा इतिहास-2 (लेखी)**History of Indian Classical Kathak Nritya – 2 (TH)****Credits: 04****(Marks: 100)****Periods: 60****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed

perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय नृत्य शैलींचा इतिहास	13
	1.1	घन व अवनद्ध वाद्याचा परस्पर संबंध	
	1.2	संगीताचे मूलतत्त्वनाद बलाबल लय यांचे विवेचन	
	1.3	प्राचीन व आधुनिक वाद्यवर्गीकरण	
2.0		भारतीय नृत्य शैलींचा इतिहास	13
	2.1	बनारस जयपूर व लखनौ घराण्यांच्या नृत्य शैलीची विस्तृत माहिती	
	2.2	तालाचे दशप्राण	
	2.3	भरताच्या नाट्यशास्त्रग्रंथाचा अभ्यास	
	2.4	संगीतरत्नाकरग्रंथाचा अभ्यास	
3.0		उपशास्त्रीय संगीत लेखी व प्रात्यक्षिक	19
	3.1	देशभक्तीपर गीतांवर सादरीकरण	
	3.2	अभ्यासक्रमातील कोणत्याही गीत प्रकारासोबत नृत्य सादरीकरणाचे प्रात्यक्षिक सादरीकरण	
4.0		ताल ज्ञान	15
	4.1	रूपक, पश्तो ताल	
	4.2	तेवरा ताल	
	4.3	गजझंपा ताल	
	4.4	लक्ष्मीताल	
		Total	60

IDMUSC453 C उपयोजित संगीत: कथक नृत्य-3 (लेखी)**Deployed Music - Kathak Nritya – 3 (TH)****Credits: 04****(Marks: 100)****Periods: 60****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		उपयोजित संगीत कथकनृत्य	
	1.1	महत्त्व	15
	1.2	वैशिष्ट्य	
2.0		समूह संगीत नृत्यप्रकार	
	2.1	फ्यूजन संगीत कथकनृत्य	15
	2.2	समूहनृत्यप्रकार	
	2.3	बँड संगीत कथकनृत्य	
	2.4	संगीतोपचारात नृत्यप्रकार	
3.0		कृती उपयोगी संगीत: नृत्यप्रकार	
	3.1	दृक श्राव्य मालिकात नृत्यप्रकार	15
	3.2	अनुबोधपटात नृत्यप्रकार	
	3.3	नाट्यातील प्रसंगानुरूप गीत व वाद्यांसोबत नृत्याचा वापर	
4.0		पार्श्व नृत्य प्रकार	
	4.1	संगीत व रस सिद्धान्त: नृत्यप्रकार	15
	4.2	काव्य व संगीत: नृत्यप्रकार	
	4.3	ताल रस शब्द: नृत्यप्रकार	
		Total	60

IDMUSEP451 C : भारतीय शास्त्रीय संगीत: कथक नृत्य (PR)
Indian Classical Music - Kathak Nritya (PR)
Credits: 03 (Marks: 75) Periods: 90

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्य सादरीकरणासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र कथक नृत्य सादरीकरणासाठीचे ताल उठान, कवित्त, पेशकार, कायदा, परन, गतपरण, चक्रधार, रेला तिहाईसह वादन करता येणे आवश्यक आहे.	
1.1.	ताल रूपक	15
1.2	ताल एकताल	15
1.3	ताल रुद्रताल	15
2	भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्य सादरीकरणासाठी तालामध्ये तुकडे, मुखडे, अतीत, अनागत, रेला, कायदा, चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे	
2.1	ताल खेमटा	10
2.2	ताल केरवा	10
2.3	ताल दादरा	10
3	आपल्या अभ्यासक्रमावर आधारित किंवा आपल्या आवडीच्या गीत प्रकारात सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	
3.1	चतरंग/ त्रिवट	10
3.2	तराणा मध्यलय, द्रुतलय व लयकारीसह	05
	Total	90

IDMUSE452 C : भारतीय सुगम नृत्यप्रकार - कथक नृत्य (लेखी)

Indian Light Dance Form - Kathak Nritya (TH)

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 15

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal in Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Module No.	Unit No.	Topic	Hrs. Required to cover the contents
1.0		भारतीय संगीत नृत्यप्रकार	
	1.1	लोकसंगीत व सुगम संगीतामध्ये नृत्यप्रकार	05
	1.2	तालरचनेची तत्वे	
	1.3	पं गोपीकृष्ण यांचे चरित्र व बंदिशी रचना	
	1.4	पं दुर्गा लाल यांचे चरित्र व बंदिशी रचना	
2.0		कलावंतांची जीवन चरित्रे	
	2.1	पं लच्छूमहाराज	03
	2.2	पं मोहनकृष्ण वाराणसी	
	2.3	विदुषी अलकनंदा	
3.0		व्याख्या	
	3.1	पदन्यासाद्वारे निकास करता येणे आवश्यक आहे.	04
	3.2	वंदे मातरम राष्ट्रगीत भावगीत भक्तीगीत भजन नाट्यगीत यापैकी कोणत्याही गीत प्रकारामध्ये सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	
4.0		तालज्ञान	
	4.1	ताल केरवा	03
	4.2	ताल भजनी ठेका	
	4.3	एकताल	
	4.4	दीपचंदी	
		Total	15

LABORATORY COURSE WORK / Practical
Semester-II
IDMUSP451 C : भारतीय शास्त्रीय कथक नृत्याचे क्रियात्मक शास्त्र-1(PR)
Practical Part of Indian Classical Music – Kathak Nritya – 1 (PR)
Based on theory Paper IDMUSC451 C
Credits: 01 (Marks: 25) Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal in Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity.

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed Perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	भारतीय शास्त्रीय नृत्य सादरीकरणासाठी खाली दर्शविल्याप्रमाणे दोन स्वतंत्र नृत्य सादरीकरणासाठीचे ताल उठान आमद पेशकार कायदा परण गतपरण चक्रधार रेला तिहाईसह वादन करणे आवश्यक आहे	
1.2.	ताल गजझंपा	6
1.3.	ताल गणेश (11 मात्रा)	6
2	भारतीय शास्त्रीय नृत्य सादरीकरणासाठी तालामध्ये तुकडे मुखडे अतीत अनागत रेला कायदा चक्रधार यांचा विस्तार करता येणे आवश्यक आहे	
2.	ताल धुमाळी	4
2.2	ताल धमार	4
2.3	ताल दीपचंदी	4
3	खालीलपैकी कोणत्याही गीत प्रकारात किंवा आपल्या आवडीच्या एखाद्या गीत प्रकारात सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	
3.1	चैती	3
3.2	ठुमरी	3
	Total	30

IDMUSP452 C : भारतीय सुगम नृत्यप्रकाराचे क्रियात्मक शास्त्र-2 (PR)
Practical Part of Indian Light Dance Form - Kathak Nritya -2 (PR)
Based on Elective Paper IDMUSE452 C

Credits: 01

(Marks: 25)

Periods: 30

Course pre-requisite:

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed Perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	खालील कलाकारांच्या सुप्रसिद्ध रचनांची संपूर्ण शास्त्रीय माहिती व त्या रचना सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	12
1.1	पं. गोपीकृष्ण	
1.2	पं. लच्छू महाराज	
1.3	विदुषी अलकनंदा	
2	कवित्त , गतपरण, गतभाव यांचे सादरीकरण	4
3	आपल्या अभ्यासक्रमातील कोणत्याही तालामध्ये आपण स्वतः तालबद्ध केलेली रचना लिपीबद्ध करून सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	6
4	खालील गीत प्रकारात सादरीकरण करता येणे आवश्यक आहे.	8
4.1	भावगीत	
4.2	भक्ती गीत	
4.3	भजन	
4.4	नाट्यगीत	
4.5	चित्रपट	
	Total	30

IDMUSP453 C : उपयोजित संगीताचे क्रियात्मक शास्त्र: कथक नृत्य-3 (PR)**Practical Part of Deployed Music - Kathak Nritya – 3 (PR)****Based on theory Paper IDMUSC453 C****Credits: 01****(Marks: 25)****Periods: 30****Course pre-requisite:**

1. Student should have good sense of sur, laya, Tal In Kathak Nrity
2. Should know basic structure of classical Kathak Nrity .

Course objectives:

- To impart advanced training/talim in raga chalan, swarocchar and gayaki of the Prescribed perform Kathak Nrity
- To teach several bandishes or compositions in the same perform Kathak Nrity so as to explore the multi-Faceted personality of the perform Kathak Nrity.

Course outcomes:

- Ability to sing the prescribed ragas with a subtle understanding of the perform Kathak Nrity.
- Ability to sing vilambit and drut compositions in the prescribed perform Kathak Nrity and elaborate the raga with the various stages of improvisation such as vistar, bol alapa, behelawa, bol bant, bol tana and tana perform Kathak Nrity

Sr. No	Practical Exercises	Hrs. Required to cover the contents
1.	समुह गायन, समुह वादन यामध्ये कलाकारांच्या ते सादरीकरण करत असलेल्या सादरीकरणाचा रचनात्मक अभ्यास	10
2.	जाहिरात संगीत दृक श्राव्य मालिका अनुबोधपट निर्मितीची व त्यास देण्यात येणाऱ्या पार्श्व संगीताची सर्वसाधारण माहिती	10
3.	खालील ताल संपूर्ण माहितीसह हातावर टाळी देता येणे व वाद्यावर हे ताल वाजत असताना ओळखण्याचा अभ्यास	10
3.1	ताल दादरा	
3.2	ताल केरवा	
3.3	ताल तीन ताल	
3.4	ताल रूपक	
	Total	30

Suggested Reading.

- 1) हिंदुस्तानी संगीत पद्धती क्रमिक पुस्तक मालिका भाग 1 ते 6 – पं. वि. ना. भातखंडे
- 2) हिंदुस्तानी संगीत पद्धती भाग 1 ते 5 - पं. वि. ना. भातखंडे
- 3) क्रमिक आलाप ताना - भाग 1 ते 4 - पं. वि. ना. भातखंडे
- 4) सरगम गीत संग्रह - पं. वि. ना. भातखंडे
- 5) संगीत विशारद - वसंत
- 6) राग विशारद भाग 1 व 2 - डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग
- 7) संगीत शास्त्र - भगवतशरण शर्मा-
- 8) भारतीय संगीत का इतिहास - भगवतशरण शर्मा
- 9) संगीत शास्त्र - डॉ. जगदीश सहाय कुलश्रेष्ठ
- 10) संगीत निबंधावली - डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग
- 11) निबंध संगीत - डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग
- 12) राष्ट्रीय संगीत - डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग
- 13) संगीत भारतीय अंक - डॉ. लक्ष्मीनारायण गर्ग
- 14) ताल प्रकाश - भगवतशरण शर्मा
- 15) तबले पर दिल्ली और पूरब - पं. सत्यनारायण वशिष्ठ
- 16) कायदा और पेशकार - पं. सत्यनारायण वशिष्ठ
- 17) ताल बोध - कालीचरण गौड़
- 18) बांसुरी शिक्षा - सी एल श्रीवास्तव विजय
- 19) अभिनव गीतांजली भाग 1 ते 5 - पं. रामाश्रय झा रामरंग
- 20) अभिनव गीत मंजिरी भाग 1 ते 3 - श्रीकृष्ण रतांजनकर
- 21) राग दर्पण - भाग 1 ते 3 - पं. जगदीशनारायण पाठक
- 22) राग परिचय भाग 1 ते 4 - प्रो. हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- 23) पखवाज और तबला के घराने एवं परंपराये- डॉ. आबान मिस्त्री
- 24) ताल शास्त्र परिचय भाग 1 - डॉ. मनोहर भालचंद्रराव मराठे
- 25) प्रवीण प्रवाह - प्रो. हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- 26) प्रभाकर प्रश्नोत्तर - प्रो. हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- 27) तबला - अरविंद मुळगांवकर
- 28) संगीत शास्त्र विजयीनी- डॉ. नारायण मंगरूळकर
- 29) संगीत राग विज्ञान भाग 1 ते - डॉ. सुधा पटवर्धन
- 30) संगीत शास्त्राचे गाईड – अरविंद गजेंद्रगडकर
- 31) भारतीय संगीतातील घराणी आणि चरित्रे - डॉ. नारायण मंगरूळकर
- 32) संगीत निबंध संग्रह - प्रो. हरिश्चंद्र श्रीवास्तव
- 33) संगीत शास्त्र परिचय - मधुकर गोडसे
- 34) हिंदुस्तानी शास्त्रीय संगीतातील प्रतिभावंत - किरण फाटक
- 35) संगीत रत्नावली - अशोक कुमार यमन

- 36) संगीत विचार - अशोक दा. रानडे
- 37) संगीतायन - मीना जौहरी
- 38) संगीत शास्त्र परिचय - मोहना मार्टीकर
- 39) ख्याल गायन शैली विकसित आयाम - सत्यवती शर्मा
- 40) घरंदाज गायकी - वा. ह. देशपांडे
- 41) संगीत शिक्षण- श्री सत्यप्रकाश पारशर व श्रीमती मिथलेश कुमारी
- 42) हार्मोनियम- अनंत वि. बेडेकर
- 43) भारतीय वाद्यांचा इतिहास – ग. ह. तारळेकर
- 44) मला उमगलेला तबला - श्री अनंत लेले
- 45) बांसुरी गाईड - मुकेशकुमार गर्ग
- 46) कलासंगम - श्री अजय देशपांडे
- 47) रागदारी संगीतातील सौंदर्यस्थळे- रांचना भडकमकर
- 48) भारतीय संगीत का इतिहास भाग 1 व 2 - रामअवतार वीर
- 49) कथक नृत्य - संगीतकार्यालय हाथरस
- 50) भारत के लोक नृत्य - संगीतकार्यालय हाथरस
- 51) नृत्यंकित - कार्यालय हात रस
- 52) कथक नृत्य शिक्षा भाग एक दोन - पुरु दधीच
- 53) कथक नृत्य परिचय - पंडित सतीश चंद्र श्रीवास्तव आणि डॉक्टर अल्पना खरे
- 54) कथक नर्तन - विधी नगर
- 55) कथक दर्पण तीर्थराम आझाद
- 56) कथक ज्ञानेश्वरी तीर्थराम आझाद
- 57) भाव निरूपण -कणक रेल्वे
- 58) नृत्य सौरभ श्रीमती मंजिरी देव
- 59) रस गुंजन पंडित बिरजू महाराज

Guidelines for Course Assessment:

A. Continuous Assessment (CA) (20% of the Maximum Marks):

This will form 20% of the Maximum Marks and will be carried out throughout the semester. It may be done by conducting **Two Tests** (Test I on 40% curriculum) and **Test II** (remaining 40% syllabus). Average of the marks scored by a student in these two tests of the theory paper will make his **CA** score (col 6).

B. End Semester Assessment (80% of the Maximum Marks):

(For illustration we have considered a paper of 04 credits, 100 marks and need to be modified depending upon credits of an individual paper)

1. **ESA Question paper will consists of 6 questions, each of 20 marks.**
2. **Students are required to solve a total of 4 Questions.**
3. **Question No.1 will be compulsory and shall be based on entire syllabus.**
4. **Students need to solve ANY THREE of the remaining Five Questions (Q.2 to Q.6) and**
Shall be based on entire syllabus.

Note: Number of lectures required to cover syllabus of a course depends on the number of credits assigned to a particular course. One credit of theory corresponds to 15 Hours lecturing and for practical course one credit corresponds to 30 Hours. For example, for a course of two credits 30 lectures of one hour duration are assigned, while that for a three credit course 45 lectures.